

**VILKAVIŠKIO RAJONO
SAVIVALDYBĖS
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
METRAŠTIS
2011 m**

Vilkaviškis, 2011

TURINYS

1. PAGRINDINĖS VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS VEIKLOS KRYPTYS IR UŽDAVINIAI:	3
2. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS. TINKLO POKYČIAI.....	4
3. BIBLIOTEKOS FONDAS, JO KOMPLEKTAVIMAS IR TVARKYMAS	4
4. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	8
5. DARBAS SU VAIKAIS	12
6. BIBLIOGRAFINIS – INFORMACINIS DARBAS. KRAŠTOTYRA.....	20
7. METODINĖ VEIKLA	21
8. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS. RENGINIAI	22
9. PROJEKTŲ RENGIMAS	34
10. BIBLIOTEKOS DARBO LAIKAS. BIBLIOTEKOS PERSONALAS	35
11. ADMINISTRACINĖ IR ŪKINĖ VEIKLA	36
NAUDOTA LITERATŪRA	39

1. PAGRINDINĖS VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS VEIKLOS KRYPTYS IR UŽDAVINIAI:

- Vartotojų telkimas, jų skaitymo, kultūrinių, informacinių poreikių tenkinimas;
- Bibliotekų modernizavimas, projektinė veikla, aprūpinant kompiuterine įranga viešąją biblioteką ir jos filialus, naujų informacinių technologijų diegimas bibliotekose, dalyvavimas projektuose “Bibliotekos pažangai“, “Langas į ateitį“, papildomų finansavimo šaltinių paieška;
- Vartotojų darbo su kompiuteriais įgūdžių ugdymas: konsultavimas, individualus ir grupinis darbo su kompiuteriu, internetinių išteklių pradžiamokslis;
- Dalyvavimas Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) veikloje;
- Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (toliau - LIBIS) skaitytojų aptarnavimo posistemės (SAP) diegimas VB vaikų literatūros skyriuje, parengiamieji darbai Kybartų m., Virbalio m., Bartninkų, Gižų, Gražiškių, Pajevonio, Pilviškių, Vištyčio filialuose;
- Bibliotekos įvaizdžio visuomenėje kūrimas, knygos ir skaitymo populiarinimas, reklama spaudoje, internetiniuose tinklalapiuose, informacija mokyklose, vaikų - lopšeliuose/darželiuose, kitose švietimo ir kultūros įstaigose;
- Kultūrinės veiklos plėtojimas, informacinių, kultūrinių renginių organizavimas, bendradarbiavimas su Vilkaviškio kultūros centro bei Vilkaviškio krašto muziejaus, kultūros, švietimo įstaigomis, bendruomenėmis ir kitomis įstaigomis;
- Dokumentų ir įvairių informacijos šaltinių fondo kaupimas, nuoseklus jo atnaujinimas, papildymas informaciniais ir kitais paklausiais dokumentais; nusidėvėjusių, vartotojų sugadintų ar prarastų, turinio požiūriu tapusių neaktualių, perduotų į mainų fondą leidinių nurašymas;
- Kraštotyros dokumentų kaupimas ir populiarinimas, informacijos apie dokumentus, susijusius su Vilkaviškio rajonu, rinkimas, kraštotyros darbų rašymas bei tęstinių darbų papildymas naujais dokumentais ir informacija;
- Bibliotekų veiklos planavimas ir analizė;
- Bibliotekininkų profesinės kvalifikacijos kėlimas, jų informacinių įgūdžių ir gebėjimų ugdymas.

2. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS. TINKLO POKYČIAI

2011 metais rajono gyventojus aptarnavo Viešoji biblioteka ir du miesto (Kybartų ir Virbalio) bei 29 kaimo filialai. Keturiuose bibliotekose veikė paslaugų punktai.

Vilkaviškio rajone 2011 m. gyveno 45359 gyventojai. Iš jų :

Viešosios bibliotekos aptarnaujamoje teritorijoje (Vilkaviškio mieste ir Giedrių, Didžiųjų Šelvių, Lobiškių kaimuose) -**12815**.

3. BIBLIOTEKOS FONDAS, JO KOMPLEKTAVIMAS IR TVARKYMAS

Fondo būklė. 2011 metų gruodžio mėn.31d. viešosios bibliotekos ir jos filialų fondą (SVB) sudaro 314699 fiz. vnt. ir 32466 pavadinimai dokumentų.

Viešosios bibliotekos (skaitytojų aptarnavimo sk. ir vaikų lit. sk.) dokumentų fondą 2011 m. pabaigoje sudarė **50316** fiz. vnt. dokumentų:

42282 fiz. vnt. (84,03%) knygų,

153 laikraščių komplektai (0,30%),

6108 fiz. vnt. žurnalų (12,13%),

114 fiz. vnt. (0,22%) garsinių, regimųjų, vaizdinių ir kt. skaitmeninių dokumentų,

21 fiz. vnt. natų (0,04%),

5 fiz. vnt. kartografinių (0,009%)

1633 fiz. vnt. tęstinių leidinių (3,24%).

Dokumentų fondo pokyčiai 2011 metais (t. sk periodiniai leidiniai)

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	Buvo fiz.vnt. 2011/01/01	Gauta 2011m.	Nurašyta 2011m	Yra 2011/ 12/31	Fondo prieaugis (+,-)
1	Viešoji biblioteka	50718	1976	2378	50316	- 4 0 2

Lyginant su 2010m.dokumentų fondas SVB sumažėjo **8948 fiz. vnt.**, iš jų:

Viešojoje bibliotekoje sumažėjo **402 fiz. vnt.**

Fondų mažėjimą nulėmė turinio požiūriu neaktualių, nusidėvėjusių ir kitų

dokumentų atranka iš fondų ir nepakankamas finansavimas, kad būtų galima atnaujinti fondus reikiamais naujais dokumentais.

Dokumentų fondo sudėtis

Viešojoje bibliotekoje **grožinės literatūros** fondą sudaro **24298 fiz. vnt.** arba 48,3% (2010m.)

23689 fiz.vnt.,46,7 %). Lyginant su praėjusiais metais grožinės literatūros fondas padidėjo **609 fiz. vnt.**

šakinės literatūros sukaupta **26018 fiz.vnt.**, 51,7% viso dokumentų

fondo.(2010m. **27029 fiz.vnt.**, 53,3%). Per 2011m. šakinės literatūros fondas sumažėjo **1011 fiz. vnt.**

Fondo sudėtis pagal kalbas

Viešojoje bibliotekoje dokumentų fondą lietuvių kalba sudaro **47265 fiz.vnt.** arba 93,9%

viso fondo (2010m. **47204 fiz. vnt.**, 93,0%) padidėjo fondas **61 fiz. vnt.** , rusų kalba **1188 fiz. vnt.**, 2,3% (2010m. 1654 fiz. vnt., 3,3%) fondas sumažėjo **466 fiz. vnt.**, kitos kalbos sudaro **1863 fiz. vnt.**, 3,7% (2010m. **1860 fiz. vnt.**, 3,7%) fondas padidėjo **3 fiz. vnt.**

Dokumentų gavimas VB 2011 metais

Fondo sudėtis pagal mokslo šakas ir kalbas (t. sk. periodiniai leidiniai)

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	Fondo dydis 2011/12/31	Pagal mokslo šakas				Pagal kalbas					
			Šakinė		Grožinė		Lietuvių		Rusų		Kitos	
			Fiz.vn t.	%	Fiz.vn t.	%	Fiz.vn t.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz.vn t.	%
1	Viešoji biblioteka	50316	26018	51,7	24298	48,3	47265	93,9	1188	2,3	1863	3,7

Viešojoje bibliotekoje sukaupia **6261 fiz.vnt.**, 12,4%(2010m. **6616 fiz.vnt.**, 13,0%) periodinių leidinių. Laikraščių komplektų **153**, arba 0,3% viso fondo (2010m. **168 laikr.kompl.**, 0,3 %) ir **6108 fiz.vnt.** žurnalų, 12,1% (2010m. **6448 fiz.vnt.**, 12,7%). Lyginant su praėjusiais metais viešosios bibliotekos fondai sumažėjo **340 fiz.vnt.** žurnalų ir **15** komplektų laikraščių.

Periodiniai leidiniai dokumentų fonduose

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	Fondo dydis 2011/12/31	Iš viso periodinių leidinių		Laikraščių		Žurnalų	
			Kompl. fiz. vnt.	%	Kompl. fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
1	Viešoji biblioteka	50316	6261	12,4	153	0,3	6108	12,1

Aprūpinimas dokumentais.

Vienam rajono gyventojui tenka dokumentų:

Viešojoje bibliotekoje – **3,9 fiz.vnt.** (2010m. 3,8 fiz. vnt.)

1 gyventojui tenka naujai gautų dokumentų:

Viešojoje bibliotekoje – **0,1 dokumento** (2010m. 0,1)

1 vartotojui tenka dokumentų:

Viešojoje bibliotekoje – **22,4 dokumentų** (2010 m. 20,0)

1 vartotojui tenka naujai gautų dokumentų:

Viešojoje bibliotekoje – **0,8 fiz.vnt.** (2010 m. 0,8)

Dokumentų /knygų fondo kiekis, tenkantis vienam 2011 metų vartotojui

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	Dokumentų fondas 2011/12/31	Knygų fondas 2011/12/31	Vartotojai 2011m.	Dokumentų /vartotojui	Knygų / vartotojui
1	Viešoji biblioteka	50316	42282	2243	22,4	18,8

Dokumentų gavimas

Iš viso per 2011 metus SVB įsigyta dokumentų – **8.304 fiz. vnt. 1310** naujų pavadinimų (2010m. 8715 fiz.vnt.ir 1410 nauji pav.), tame skaičiuje- **4418 fiz.vnt.** knygų (2010 m. **4911 fiz.vnt**), **3719** periodinių leidinių (2010 m. **3685** periodiniai leid.), **27 fiz.vnt.** garsinių, regimųjų ir kt. skaitmeninių dokumentų (2010m. **22 fiz.vnt**), **2 fiz.vnt.** natų (2010m. **5 fiz.vnt.**) ir **138 fiz.vnt** .tėstinių leidinių (2010m. **92 fiz.vnt**).

Lyginant su praėjusiais metais, 2011m. dokumentų gautis sumažėjo **411 fiz.vnt., ir 100** pavadinimų.

Dokumentų gavimas VB 2011 metais pagal mokslo šakas ir kalbas.

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	Gautis 2011m.	Pagal mokslo šakas				Pagal kalbas					
			Šakinė		Grožinė		Lietuvių		Rusų		Kitos	
			Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
1	Viešojoji biblioteka	1976	1217	61,6	759	38,4	1923	97,4	17	0,8	36	1,8

Viešojoje bibliotekoje gauta:

- grožinės literatūros **226 fiz. vnt.** mažiau.
- šakinės literatūros **61 fiz.vnt.** mažiau.

2011m. VB fondai pasipildė periodiniais leidiniais

Viešojoje bibliotekoje gauta **422** periodiniai leidiniai, tame skaičiuje **412 fiz.vnt.** žurnalų ir **10** komplektų laikraščių .

Naujai gautų dokumentų procentas dokumentų fonde:

Viešojoje bibliotekoje: 3,9 % (2010 m. 4,4%)

Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti:

Iš viso SVB: 1,26 Lt. (2010 m. 0,95 Lt.)

LR Kultūros ministerijos: 1,01 Lt. (2010 m. 0,68 Lt.)

Rajono savivaldybės : 0, 13Lt. (2010 m. 0,21 Lt.)

Iš kitų šaltinių: 0,10 Lt. (2010 m. 0,06 Lt.)

Lėšos dokumentų įsigijimui.

2011m. dokumentų komplektavimui iš LR Kultūros ministerijos gauta **46.232,00** Lt.

Įsigyta **1932** fiz.vnt., **669** pavadinimų dokumentų (2010m. **31.887,00** Lt.). Lyginant su praėjusiais metais, lėšų dokumentų įsigijimui gauta daugiau **14.345,00** Lt.

Iš rajono savivaldybės biudžeto gauta **6.172,54** Lt. periodinių leidinių prenumeratai (2010m. **9.937,00** Lt.), mažiau **3.764,46** Lt.

A.Butkevičiaus labdaros ir paramos fondas skyrė **4.860,00** Lt., periodinių leidinių prenumeratai. Leidyklos “Alma littera” parama: **20 fiz.vnt.** dokumentų už **185,05**Lt.

Valstiečių laikraščio labdaros fondo “Kaimo vaikai”parama: **207 fiz.vnt.** už **693,59** Lt.

UAB “Baltų lankų” leidybos parama : 211 fiz.vnt už **1.329,03** Lt.

Iš Kultūros ministerijos valstybės biudžeto lėšomis remiamų leidinių,gauta **724 fiz.vnt.,** kurie įkainota **11.337,43** Lt.

Iš vartotojų vietoje prarastų dokumentų, gauta **158 fiz.vnt.** už **803,75** Lt.

Projekto “Bibliotekos pažangai” gauta **789 fiz.vnt.** dokumentų už **6.461,70** Lt.

Iš įvairių šaltinių parama, dovanos **1298 fiz.vnt.,** įkainota – **7.711,70** Lt.

Iš viso 2011m. įsigyta dokumentų už **74.754,25** Lt. (be periodinių leidinių), t.sk. LR kultūros ministerijos lėšos, įkainoti dovanojami dokumentai, vartotojų vietoje prarastų ir kt. (2010m. **74.349,86** Lt.). Iš viso su periodiniais leidiniais už **85.786,79** Lt. (2010m. **87.445,86** Lt.)

Dokumentų nurašymas

Dokumentų nurašymas pagal mokslo šakas ir kalbas

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	Nurašyta 2011m.	Pagal mokslo šakas				Pagal kalbas					
			Šakinė		Grožinė		Lietuvių		Rusų		Kitos	
			Fiz.v nt.	%	Fiz.v nt.	%	Fiz.v nt.	%	Fiz.v nt.	%	Fiz.v nt.	%
1	Viešoji biblioteka	2378	2228	93, 7	150	6,3	1862	78,3	483	20, 3	33	1,4

Dokumentų nurašymas. pagal dokumentų rūšis ir nurašymo priežastis

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	Dokumentų rūšis				Dokumentų nurašymo priežastys									
		Periodika		Knygos		Susidėvė ję, vartotojų sugadinti		Negrąžinti vartotojų		Nepaklaus ūs ir praradę aktualumą		Perduota mainų fondui		Kito s priež astys	
		Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
1	Viešoji biblioteka	777	32, 7	16 01	67, 3	0	0	32	1,4	800	33, 6	1546	65, 0	0	0

Fondo panaudojimas

Lyginant su praėjusiais metais fondų apyvartos ir panaudojimo rodikliai beveik nekinta:
Viešojoje bibliotekoje fono apyvarta- **0,8 (2010m. 0,8)**

Grožinės literatūros fondo panaudojimo koeficientas :

Viešojoje bibliotekoje – **1,3 (2010m. 1,3)**

Šakinės literatūros fondo panaudojimo koeficientas:

Viešojoje bibliotekoje- **0,6 (2010m. 0,6)**

Dokumentų fondo panaudojimas 2011m.

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	Fondo apyvarta	Fondo panaudojimo koeficientas	
			Grožinė lit.	Šakinė lit.
1	Viešoji biblioteka	0,8	1,3	0,6

VB mainų fondas

2011 m. pabaigoje mainų foną sudaro **53543** fiz. vnt. dokumentų (2010m. 51420 fiz. vnt). Lyginant su praėjusiais metais fondas pasipildė **2123 fiz. vnt** .dokumentų.

Mainų fondo sudėtis pagal mokslo šakas ir kalbas

Dokumentų fondas	Pagal mokslo šakas				Pagal kalbas					
	Šakinė		Grožinė		Lietuvių		Rusų		Kitos	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
53543	11128	20,8	42415	79,2	44714	83,5	7697	14,3	1132	2,2

4. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Vartotojų telkimas. Vilkaviškio rajone 2011 m. gyveno **45359** gyventojai.

Per metus sumažėjo **1845** gyventojų.

Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje skaito **17,5 proc.**

Vartotojų skaičius. Vilkaviškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir filialuose sutelkta **9184** vartotojų, t.y. **576** vartotojų mažiau, negu 2010 metais.

Vartotojų sutelkimo rodikliai

Metai	Viešoji biblioteka	
	Vartotojai	Procentai
2010	2531	19,0
2011	2243	17,5
Pokytis	-288	-4,5

Vartotojų sudėtis. Didžiausią vartotojų dalį ataskaitiniais metais sudarė vartotojai vaikai. Jų sutelkta **35,4%**, dirbančiųjų – **20,1%**, moksleivių ir studentų - **17,0 %**, kitų (t.y., namų šeimininkų, bedarbių ir kt.) -**15,2 %** ir **12,3 %** - vyresnio a. gyventojų (senjorų).

Beveik pusę vartotojų vaikų sudaro kaimo vietovių gyventojai. Čia jų sutelkimo proc. didžiausias- net **38,6%**. Vyresniųjų moksleivių ir studentų daugiausia sutelkta viešosios bibliotekos vaikų literatūros ir skaitytojų aptarnavimo skyriuose -**25,4 %**.

Vartotojų sudėtis

	Iš viso	Vaikai iki 14 m.		Moksleiviai ir studentai		Dirbantieji		Vyresnio a. vartotojai (senjorai)		Kiti	
		Vart.	Proc.	Vart.	Proc.	Vart.	Proc.	Vart.	Proc.	Vart.	Proc.
VB	2243	721	32,1	569	25,4	487	21,7	199	8,9	267	11,9

Apsilankymai

- VB vartotojai apsilankė **40498** kartus

Apsilankymų skaičius	Viešoji biblioteka
2010 m.	42984
2011 m.	40498
Pokytis	-2486

Lankomumas

Bibliotekose padidėjo bendras lankomumo rodiklis.

2011 m. bendras lankomumo rodiklis – **16,2 (2010 m.- 14,9)**., Viešojoje bibliotekoje padidėjo **+1,2**

	Viešoji biblioteka
2010 m.	16,9
2011 m.	18,1
Pokytis	+1,2

Dokumentų išduotis. Iš viso išduota 2011m.:

- viešojoje bibliotekoje – **40479 fiz. vnt.** dokumentų

Lyginant su 2010 m. duomenimis, išduota mažiau dokumentų:

- VB – **1232 fiz.vnt.** dokumentų

Dokumentų išduotis (Fiz. vnt.)		
Viešoji biblioteka	Į namus	Vietoje
	30864	9615

Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) pagal dokumentų rūšį						
	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
Viešoji biblioteka	26050	64,4	5196	12,8	9233	22,8

Vartotojai daugiau skaitė grožinę literatūrą. Jos išduota daugiausia - net **61,6 %** visų dokumentų. Jautėme didžiulį trūkumą grožinės literatūros. Ribotos lėšos neleido užsakyti net minimalaus skaitomiausių laikraščių ir žurnalų kiekio. Tačiau domėtasi net ir keletu gaunamų periodinių leidinių—**30,5 %** dokumentų išduotiems sudarė periodika.

Skaitomumas:

- viešojoje bibliotekoje –**18,0**

Lyginant su 2010 m., skaitomumas VB padidėjo **+1,5**

Vartotojų orientavimas ir mokymas

Bibliotekose vyko ekskursijos, buvo apmokomi vartotojai. Bibliotekų darbuotojos stengiasi suteikti skaitytojams įvairią pagalbą. Ypatingas dėmesys skiriamas naujiems vartotojams. Naujai užsiregistravę vartotojai supažindinami su naudojimosi biblioteka taisyklėmis, paieškos galimybėmis, atvirų fondų išdėstymu, bibliotekos teikiamomis paslaugomis.

2011 m. viešojoje bibliotekoje įvyko **11** ekskursijų.

Vilkaviškio VB vaikų literatūros skyriuje organizuota 5 ekskursijos, dar 6 ekskursijos suaugusiems lankytojams - Maironio literatūros muziejaus išeivijos skyriaus darbuotojams, svečiams iš Vokietijos - Walter ir Simone Wilk-Kaut - ekskursija, ieškant informacijos apie savo giminaičius, kurie mokėsi Vilkaviškio gimnazijoje, Kybartų pagrindinės mokyklos mokiniams ir mokytojams, Didvyžių socialinės globos namų gyventojams.

Vaikų literatūros skyriuje ekskursijų dalyviais buvo įvairių miesto ir rajono švietimo įstaigų ikimokyklinukai, pradinukai ir jaunesnieji paaugliai.

2011 m. ekskursijose dalyvavo - 167 lankytojai.

Vilkaviškio VB įgyvendinami projekto „Bibliotekos pažangai“ tikslai. Projektą „Bibliotekos pažangai“ 2008 - 2012 m .vykdo Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka kartu su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.

Bibliotekos dalyvavo ir aljanso „Langas į ateitį“ vykdomuose mokymuose „Lietuvos e. piliečiui – paslaugos internete“ .

Vilkaviškio SVB 23 bibliotekos, kuriose įrengta ar modernizuota vieša interneto prieiga, bibliotekininkai konsultuoja ir moko lankytojus kompiuterinio raštingumo, interneto išteklių, elektroninių paslaugų naudojimo klausimais.

Vilkaviškio viešosios bibliotekos bibliografijos ir informacijos skyriuje jau treči metai vyksta gyventojų „Kompiuterinio raštingumo pagrindai bei interneto ištekliai“ mokymai grupėse, individualūs mokymai ir lankytojų konsultacijos.

Į pabaigą eina 2008 metais pradėtas projektas „Bibliotekos pažangai“. Šiais metais projektui buvome pateikę penkias paraiškas. Vilkaviškio viešosios bibliotekos Opšrūtų, Piliakalnių, Sūdavos, Serdokų ir Vokiškėlių filialuose netrukus atidarysime interneto prieigas su kompiuterizuotomis darbo vietomis lankytojams bei multifunkciniais įrenginiais. Viso projekto metu džiaugėmės naujų technologijų gausa, pasiekusia atokiausių rajono kampelių bibliotekas. Ypač naudingi buvo mokymai, žinios, kurių gavome tikrai labai daug. Rajono bibliotekininkės mokėsi kompiuterinio raštingumo, interneto išteklių, naujų bibliotekinių paslaugų, anglų kalbos. Spalio–lapkričio mėnesiais 40 darbuotojų gilino žinias programose „OS Windows 7 bei MS Office 2010 naujovės“ ,

„Darbo su MS Excel 2010 pagrindai“, „Bendravimo ir atstovavimo bibliotekoms įgūdžių tobulinimo ir stiprinimo klausimai“. Įgytas žinias darbuotojos sėkmingai pritaiko kasdieniame darbe bei mokydamos naudotis kompiuteriais bibliotekų skaitytojus.

Projektas „Bibliotekos pažangai“ rajono bibliotekininkams suteikė daug kompiuterinio raštingumo ir profesinių žinių. R. Šumakario nuotr.

Vilkaviškio SVB 2011 metais vyko:

- konsultacijos-1087 lankytojams;
- individualūs mokymai – 165 lankytojams;
- mokymai grupėse-261 lankytojui.

2011 metais bibliotekose vyko projekto „Bibliotekos pažangai“ akcijos – tiesioginės transliacijos įvairiomis temomis:

- „Domiesi gimine? Ieškok internete“;
- „Genealogija internete. Giminės medis. Bajorų istorijos“;
- „Atstovavimo gebėjimų stiprinimas: Kaip paveikiai pristatyti biblioteką“;
- „Internetas jūsų sodui 2: daržovių ir prieskoninių augalų daigų auginimas šiltnamiuose: sėja, substratų parinkimas“;
- „Biblioteka ir partneriai“;
- „Kuriame naujovišką biblioteką“;
- „Rudens gėrybės“;
- Sveikatos paslaptys“ apie natūralius medicinos receptus, vaistažoles ir jų poveikį;
- „Sveikatos paslaptys“ apie peršalimo ligų prevenciją ir gydymą.

Vartotojų orientavimas ir mokymas naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis, kompiuterine įranga SVB vyko 1398 valandas. Iš jų:

- viešojoje bibliotekoje – 180;

Projekto „Bibliotekos pažangai“ akcijos „Interneto mozaika. Sėkmės istorijos iš pirmų lūpų“ metu Lietuvos bibliotekininkai siūlė savo bibliotekų lankytojų istorijas, kuriose atsiskleidė, dėl kokių priežasčių žmonės ateina į bibliotekas mokytis kompiuterinio raštingumo bei naudotis nemokamu internetu. Šios istorijos parodo, kaip internetas kokybiškai pakeitė žmonių gyvenimus, padėjo jiems išspręsti pačių ar bendruomenės problemas. Norime atkreipti dėmesį į atvejus, kai internetas bibliotekose „atrandamas“ vyresnių lankytojų. Bandome paprieštarauti vyraujančiai nuomonei, kad

kompiuterinio raštingumo reikia mokytis tik jauniems, o vyresniems, ypač tiems, kurie nedirba, tai visai nebūtina ir nereikalinga. Dauguma atradusių internetą vyresniame amžiuje gali pasakyti ne vieną svarų argumentą, dėl ko verta išmokti ir naudotis internetu. Įdomiausių istorijų atrankoje iš Vilkaviškio rajono buvo atrinkta Janinos Kurtinaitienės istorija. Literatė vilkaviškietė Janina Kurtinaitienė labai džiaugiasi, kad baigė kompiuterinio raštingumo kursus Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje. „Šioje bibliotekoje dirba nuostabūs žmonės, kurie padeda ir pataria, o nemokamai baigti kursus – retai pasitaikanti galimybė“, – tvirtino Janina. Vilkaviškietė sakė, jog baigti kursus ją paskatino darbas Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centre, kai prirėkė šio pobūdžio žinių. Pasak Janinos, nemokami bibliotekos kursai atvėrė langą į pasaulį. Dabar moteris lankosi svetainėse, kuriose skelbiamos kultūros naujienos, domisi knygomis, spektakliais, renginiais. Šiuo metu ji ruošiasi Kultūros dienai ir daug reikalingos informacijos randa internete. Janina visiems siūlo lankyti šiuos kursus, nes tai – puiki galimybė išmokti susidraugauti su kompiuteriu, puiki proga susirasti naujų draugų, be to, tai nieko nekainuoja.

Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centro darbuotoja Janina Kurtinaitienė ruošdamasi renginiams daug informacijos randa internete. Romo ČEPLOS nuotr.

Mokamos paslaugos

Vilkaviškio VB bibliotekoje vartotojams teikiamos kopijavimo paslaugos. Siekiant teikti kokybiškas paslaugas, bibliotekose naudojami multifunkciniai kopijavimo aparatai, kurių pagalba galima skenuoti dokumentus, kopijuoti ir spausdinti. 2011 m. Vilkiaviškio SVB turėjo 35 kopijavimo aparatus, tiesiogiai prieinamus vartotojams.

2011 metais Vilkiaviškio VB bibliografijos ir informacijos bei skaitytojų aptarnavimo skyriuose vartotojai galėjo pasinaudoti keturiais multifunkciniais kopijavimo aparatais.

Vilkaviškio VB padarytos 2758 fotokopijos vartotojams

Vilkaviškio VB skaitytojų aptarnavimo bei vaikų literatūros skyriuose vartotojams, juos aptarnaujant išduodami elektroniniai skaitytojų pažymėjimai. Jų kaina: suaugusiems skaitytojams – 3 Lt (dublikatas – 7 Lt.); pensininkams, invalidams, moksleiviams – 2 Lt (dublikatas – 5 Lt). Vartotojams 2011 metais parduota 1099 skaitytojų pažymėjimai.

Iš viso mokamų paslaugų Vilkiaviškio SVB suteikta už 7,8 tūkst. Lt.

5. DARBAS SU VAIKAIS

Vartotojų vaikų sutelkimas. Vilkaviškio rajone gyvena 7813 vaikai (iki 14 metų). Viešosios bibliotekos ir filialų paslaugomis 2011 metais naudojami 3255 vartotojai vaikai. Tai sudaro 41,7 % visų Vilkaviškio rajone gyvenančių vaikų (iki 14 metų).

Iš jų:

•2011m. viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriuje skaitė **721** vartotojai vaikai.

2010m. - **935** vartotojai vaikai. Viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriuje sumažėjo **214** vartotojų;

2011 metais Vilkaviškio SVB sutelkta 331 vartotojų vaikų mažiau negu 2010 metais Viena iš pagrindinių priežasčių-Vilkaviškio rajone kasmet mažėja vaikų. Per metus rajone sumažėjo 295 vaikai (iki 14 m.). Įtakos turėjo ir VB vaikų literatūros skyriaus perėjimas prie LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemio (SAP). Perregistruojant skaitytojus vaikus formaliai reikalingas tėvų sutikimas bei skaitytojo pažymėjimo įsigijimas-kartais tai tampa problema, kuriai išspręsti reikia pastangų ir laiko.

Vartotojų vaikų aptarnavimas. 2011m. vaikai bibliotekose apsilankė **59908** kartus. Lyginant su 2010 m.- **1313** apsilankymais mažiau. Iš jų:

VB –**7839**, 2010 – **10746** (-2907);

Viešosios bibliotekos ir miesto filialuose vaikus dažnai nuvilia naujos literatūros, periodinių leidinių vaikams trūkumas, problemos pereinant prie SAP. Mėgstantys skaityti vaikai rečiau lankėsi šiose bibliotekose.

Vartotojų vaikų lankomumas:

VB- 10,8

2011 m. viešojoje bibliotekoje vaikams išduota 7396 fiz. vnt. dokumentų, 2010- 9058 fiz. vnt.(- 1662)

Vartotojų vaikų skaitomumas:

□ Viešojoje bibliotekoje **-10,2**

Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) vartotojams vaikams		
	Į namus	Vietoje
Viešoji biblioteka	6912	484

Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) vartotojams vaikams pagal dokumentų rūšį						
	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
Viešoji biblioteka	6420	86,8	857	11,6	119	1,6

Renginiai vaikams. Per metus vaikams suorganizuoti **588** renginiai, iš jų:

• **94** kompleksiniai, **177** žodinių, **317** vaizdinių.

VB vaikų literatūros skyrius suorganizavo **71** renginį:

• **8** kompleksinius, **15** žodinius ir **48** vaizdinius.

Renginiuose vaikams buvo minimos Lietuvos valstybinės šventės, vaikų knygos diena, tarptautinė vaikų gynimo diena, Motinos diena, prisiminta rašytojų, kitų žymių veikėjų jubiliejai. Vaikai į bibliotekas ėjo ne tik skaityti, bet ir pabendrauti, piešti, žaisti, kurti, aptarti perskaitytas knygas. Bibliotekoje vyko renginiai, supažindinantys jaunuosius vartotojus su poetų ir rašytojų kūryba, lavinantys vaikų sugebėjimus, plečiantys jų akiratį. Jiems organizuojamos šventės, viktorinos, literatūros ir teminės popietės, žaidimai, rengiamos parodos – pristatymai. Norint paskatinti vaikus

daugiau skaityti, pravedami knygų aptarimai, rengiamos piešinių parodos apie perskaitytų knygų herojus.

Rengiami ir bendri renginiai, kuriuose dalyvauja vaikai ir suaugusieji. Renginiai bibliotekose yra tarsi bibliotekos paslaugų reklama, ryšių su visuomene plėtra ir bibliotekos prestižo didinimas.

SAUSIS

Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje vyko **literatūros valandėlė „Geriausia 2010 metų paauglių knyga“**, skirta Metų knygos rinkimams. Susipažinti su Metų knygomis atvyko Salomėjos Nėries pagrindinės mokyklos 6a ir 6d klasės mokiniai. Juos lydėjo mokytoja Gitana Melnykaitė ir mokyklos bibliotekininkės Zita Matulaitienė bei Jolanta Čibirkiene. Mokiniai išgirdo naudingos informacijos apie renkamas knygas, pasižiūrėjo filmuotą interviu su rašytojais ir literatūrologais. Kai kurie paaugliai jau turėjo savo nuomonę, nes buvo perskaitę Vytauto Račicko romaną „Baltos durys“ ir Kazio Sajos romaną „Čia kažkas yra“. Vaikai pažadėjo, kad grįžę skaitys, vertins ir išrinks jų klasei labiausiai patikusią knygą. Literatūros valandėlėje dalyvavo ir Vilkaviškio pagrindinės mokyklos 6b klasės mokiniai bei jų auklėtoja Donata Arlauskaitė. Renginio dalyviai buvo perskaitę visas penkias lietuvių rašytojų knygas pretendentes, tad mintimis apie jas pasidalijo su savo draugais.

Šeštokai išraiškiai papasakojo apie kiekvieną kūrinį, skaitė ištraukas, trumpai supažindino su autorių gyvenimu ir kūryba, rekomendavo, kuri knyga yra pati geriausia. Mokiniai kartu su mokytoja parengė lankstinuką apie Metų knygos rinkimų akciją. Baigiantis renginiui vyko balsavimas. Suskaičiavus balsus paaiškėjo, kad Vilkaviškio pagrindinės mokyklos 6b klasės mokiniams labiausiai patiko rašytojo Kazio Sajos knyga „Čia kažkas yra“. Šios knygos pavadinimą mokytoja įrašė Metų knygos rinkimų interneto svetainėje.

Vilkaviškio pagrindinės mokyklos 6b klasės mokiniai geriausiai įvertino K. Sajos romaną „Čia kažkas yra“. R. Šumakario nuotr.

VASARIS

Nacionalinė kampanija „**Atsargus internete**“ bibliotekose prasidėjo **vasario 1 d.** specialia pamoka, kurią vedė populiarusis TV personažas Gustavas. Ši akcija unikali tuo, kad vaizdo transliacijų būdu ji per internetą suvienijo per tūkstantį šalies viešųjų bibliotekų ir keliasdešimt tūkstančių jų lankytojų.

*Antradienį, prieš prasidedant tiesioginei transliacijai, Vaikų literatūros skyriaus vedėja Alvina Radžvilienė papasakojo vaikams apie akcijos idėją ir tikslus.
Eglės MIČIULIENĖS nuotr.*

Vasario 28 d. Vilkaviškio rajone lankėsi Čekijos Respublikos ambasadorius Lietuvoje Radekas Pechas. Pagrindinis šio vizito tikslas buvo Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje atidaryti čekų autorių knygų vaikams parodą. Apsilankiusieji parodoje galėjo pavartyti ir grožinės literatūros, ir enciklopedinio pobūdžio leidinukus, taip pat surado ir žaislinių knygelių. Čekijos ambasada paliko ir keletą čekiškų animacinių filmukų apie kurmiuką, didįjį šunį Fiką ir kitų, kuriuos čekiškų knygelių parodos lankytojai mielai žiūrėjo.

Vaikų literatūros skyrius „Čekų knyga vaikams“ parodos atidarymui ruošėsi du mėnesius. Vilkaviškio pradinės mokyklos antro korpuso pradinukams buvo pasiūlytos paskaityti čekų rašytojų knygelės, o po to nupiešti labiausiai patikusius herojus. Pradinukams labiausiai patiko O. Sekoros knygelė „Skruzdėliukas Ferda“ ir M. Macoureko pasakos „Du šimtai senelių“. Šių knygelių iliustracijomis papuošta biblioteka ir pasitiko atvykusius į parodos atidarymą svečius – ambasadorių R. Pechą bei kitus ambasados darbuotojus.

Renginyje svečiai išgirdo, kaip lietuviškai skamba ištrauka iš O. Sekoros „Skruzdėliuko Ferdos“, pamatė Vaikų ir jaunimo centro mažųjų aktorių, vadovaujamų Ilonos Viltrakienės, Z. Milerio knygelės „Kaip kurmiukas kelnaites keitė“ inscenizaciją, klausėsi VJC gitarisčių bei Muzikos mokyklos birbynininkų atliekamų kūrinių.

Ambasadorius kalbėjo, kad jam visada malonu kur nors atvykus į svečius matyti tai, kas yra artima ir pažįstama jo šaliai. Apžiūrėdamas vaikų piešinius jis sakė atpažinęs žinomų knygelių herojus, o nuotaikingas spektaklis jį grąžino keturiasdešimt metų į praeitį, kai pats buvo tokio amžiaus kaip mažieji aktoriai. Bibliotekos lankytojams jis linkėjo pavartyti čekiškąs knygeles, jų vertimus į lietuvių kalbą, pasižiūrėti animacinių filmukų. Tai leis labiau pažinti ambasadoriaus atstovaujamą šalį.

Dėkodamas mažiesiems aktoriams Čekijos Respublikos ambasadorius Radekas Pechas apgailestavo, kad kartu nėra jo aštuonmečio sūnaus, kuriam jų spektaklis būtų labai patikęs.

Romo ČĖPLOS nuotr.

BALANDIS

Bibliotekų savaitė. VB vaikų literatūros skyriuje vyko **popietė „Rašto kelionė“**. Renginyje dalyvavo Vilkaviškio pagrindinės mokyklos moksleiviai. Mokiniam buvo paašškinta, kuo svarbi bibliotekų savaitė. Jaunieji klausytojai buvo supažindinti su didžiausiu žmonijos kultūros laimėjimu - raštu. Renginio metu apžvelgtas istorinis rašto kelias. Mokiniai svarstė: kas nutiktų jeigu šiandien neturėtume rašto. Penktokams papasakota apie rašto ištakas, šumerų išrastą dantiraštį, alfabetinį rašto sistemos sukūrimą, Rozetės akmenį, ant ko ir su kuo rašė senosios civilizacijos žmonės iki popieriaus atsiradimo.

Bibliotekos lankytojai daug žinojo apie rašto atsiradimo istoriją Lietuvoje. Jie pasidalino žiniomis apie pirmąją lietuvišką knygą. Smalsiai tyrinėjo Brailio raštą, kai kurie gavo Brailio lietuvišką abėcėlę. Labai džiugu, kad metodinės medžiagos apie Brailio raštą padovanojo Vilkaviškio aklųjų ir silpnaregių centras. Renginio metu aktyviausias mokinys perskaitė eilėraštį apie raides iš knygos „Sielos Tėvynė - kalboje“. Mokiniai atliko praktines užduotis: turėjo parašyti tekstą, po to grafologiškai jį analizavo. Kartu su bibliotekininke darė eksperimentą, rašė slaptą laišką nematomu rašalu, skaitė patarles. Per renginį apžiūrinėjo rašto atsiradimo leidinius: „Egiptologija“, „Rašto kilmė“, „Mitologija“, „Mumijų paslaptys“ ir kt.

Viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyrius organizuoja jau tradiciniu renginiu tampančią **vaikų knygos šventę „Su knyga atrask pasaulį“**, skirtą Tarptautinei vaikų knygos dienai.

Balandžio mėn. Vilkaviškio Kultūros centre vyko vaikiškos knygos šventė **„Su knyga atrask pasaulį“**, kurią organizavo viešoji biblioteka. Šiomet į vaikiškos knygos šventę sutiko atvykti dailininkė ir pasakų vaikams rašytoja Sigutė Ach. Paslaptinga ir naivi, poetiška ir šviesi, elegantiška ir aikština – tokia yra Sigutės Ach kūryba, jau aštuoniolika metų džiuginanti meno mylėtojus ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Keramika, tekstilė, medžio dekoravimas, miniatiūros, tapyba, knygų iliustravimas – Sigutės Ach meninė raiška plati ir įvairiapusė, tačiau kūrybinis braižas labai savitas. Pirmuosius savo gerbėjus Sigutė Ach sutiko Pilies gatvėje. Vėliau jau gerbėjai ieškojo menininkės darbų dailės galerijose, personalinėse parodose. 2001 m. rudenį įkurta leidykla “Nieko rimto” šiandien Sigutę Ach pristato kaip vieną žinomiausių vaikų knygų iliustruotojų, kurios kūryba sulaukia reikšmingų literatūros specialistų įvertinimų. Vilkaviškiečiai su nekantrumu laukė susitikimo su dailininke Sigute Ach, kuri suteikė galimybę geriausiems viešosios bibliotekos skaitytojams prisiliesti prie liejimo akvarele. Dailininkės pamokyti vaikai liejo akvarelę savarankiškai, kol džiūvo “akvarelių balutės”, Sigutė Ach atsakinėjo į iš anksto vaikų paruoštus klausimus, kurios dailininkei uždavinėjo renginio vedėja. Atsakinėdama į klausimus, Sigutė Ach

labai gražiai ir šiltai papasakojo daug dalykų apie save, ją supančią aplinką, knygų skaitymo svarbą. Iš dailininkės lūpų liejosi didelė meilė, kai ji kalbėjo apie savo pasirinktą kelią. Jos darbų etapas prasideda nuo pavasario ir tęsiasi iki rudenio. Penkta valanda vakaro, kai leidžiasi saulė, tai dailininkės šviesa ir jos laikas. Renginio metu dideliame ekrane visi galėjo stebėti režisieriaus Vaidoto Digimo filmuotą medžiagą, kaip Sigutė Ach liejo akvarele iliustracijos, kurias dailininkė sutiko eksponuoti viešojoje bibliotekoje. Kai išdžiūvo akvarelės potėpiai, visi turėjo pasakyti, ką įžiūri vaikų nupieštose spalvotose dėmelėse, visiems pritarus, kad viena dėmelė panaši į katinėlį, kita – į sraigę, Sigutė Ach pabaigė juos piešti ir padovanojo bibliotekai, įrašiusi ir bendraautorių vardus. Veikė leidyklos “Niekio rimto” mini knygų mugė, kurioje visi norintieji galėjo įsigyti Sigutės Ach knygelių, atvirukų, knygų žymelių ir gauti dailininkės autografą. Dailininkė visiems šventės dalyviams palinkėjo būti originaliais ir į nieką nepanašiais.

Dailininkė Sigutė Ach dalinasi savo liejimo akvarele paslaptimis.

Vaikų išlietos „akvarelių balutės“ virto katinu ir sraigę. R. Šumakario nuotr.

BIRŽELIS

Daugelyje bibliotekų organizuojami renginiai, **skirti Vaikų gynimo dienai**.

Birželio 1 d. Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje lankėsi **rašytojas ir gamtininkas Selemonas Paltanavičius**. Šį susitikimą bibliotekos jauniems skaitytojams padovanojo akcija „Metų knygos rinkimai“ ir Skaitymo ir kultūrinio raštingumo asociacija už aktyvų dalyvavimą šioje akcijoje. Selemonas Paltanavičius - prozininkas, fotografas ir gamtininkas yra parašęs daugiau kaip 30 knygų. Pirmoji knygelė „Žalio miško istorijos“ išleista 1978 m. 2005 metais rašytojo knyga „Velniukas ir vieversiuokas“ IBBY Lietuvos skyriaus organizuojamame Vaikų knygos konkurse apdovanojama už išradingai ir kūrybingai panaudotus tautosakos motyvus. Susitikime su Vilkaviškio rajono vaikais rašytojas pasakojo: „Būsimų knygų, knygelių sumanymai kyla labai įvairiai: vienus nešiojiesi ir brandini ilgai, metų metus, kiti gimsta staiga ir prašosi parašomi. Taip nutiko su knygelės „Velniukas ir vieversiuokas“ herojumi velniuku. Važiavau automobiliu į Klaipėdą, staiga galvon šovė mintis apie velniuką (tokį gerą, kokį pats norėčiau matyti) ir vairuodamas padiktavau į diktofoną visą knygelės tekstą. Namuose jį tik surinkau kompiuteriu“. Rašytojas vaikams papasakojo apie savo darbą Žuvinto rezervate, buvimą gamtoje ir jos stebėjimą bei fotografavimą, nes gamta - Selemono Paltanavičiaus stichija. Susitikimo pabaigoje autorius vaikučiams palinkėjo gerų vasaros atostogų, kuo daugiau laiko praleisti gamtoje, kas nemoka pinti iš lauko gėlių vainikus – išmokti pinti, o kas dar nemoka važiuoti dviračiu - išmokti.

Rašytojas ir gamtininkas Selemonas Paltanavičius. R. Šumakario nuotr.

Humoras Šiaurėje „Šviesos ir žodžio šventė“. Jau keturiolika metų Lietuvos bibliotekos susiburia į prasmingą šventę – Šiaurės šalių bibliotekų savaitę, kuri šiais metais pritraukė rekordinį dalyvių – 290 bibliotekas, kurios lapkričio 14 – 20 dienomis kvietė vaikus ir suaugusius į įvairius renginius, šiais metais skirtus temai „Humoras Šiaurėje“. Abipus Baltijos jūros šioje šventėje vienu metu tie patys tekstai buvo skaitomi balsu daugiau kaip 2000 bibliotekų. Tai didžiausias, kada nors projekte registruotas dalyvaujančių institucijų skaičius. Šiaurės šalių literatūros šviesa, įsižiebė tamsų lapkričio rytą, kai tekstai visose šalyse buvo skaitomi vietos kalbomis. Vilkaviškio viešosios

bibliotekos Vaikų literatūros skyrius tradiciškai savaitę pradėjo pirmadienio rytiniu skaitymu „Šviesos ir žodžio švente“, papasakojome apie norvegų rašytoją A. C. Vestly, kuri dažnai vadinama norvegų Astrida Lindgren. Daugiau nei penkiasdešimties knygų vaikams autorė garsi ir mylima ne tik savo šalyje. Jos knygos yra išverstos į daugelį užsienio kalbų, tarp jų ir lietuvių. Po pasakojimo apie rašytoją uždegėme žvakeles, o aktorius Liutauras Kasulaitis mažiesiems skaitė ištrauką iš norvegų rašytojos Anne-Cath. Vestly apysakos „Mortenas, senelė ir Martė“. Šventėje dalyvavusius Vilkaviškio pradinės mokyklos pirmo korpuso 3 b klasės mokinius pakvietėme nupiešti tai, kas jiems atrodo juokinga.

Aktorius Liutauras Kasulaitis mažiesiems skaitė ištrauką iš norvegų rašytojos Anne-Cath. Vestly apysakos „Mortenas, senelė ir Martė“ R. Šūmakario nuotr.

Rytmetis pradinukams „Šiaurės pasakų lobynas“. Šiaurės šalių bibliotekų savaitę leido prisiminti žymiausius šių šalių rašytojus bei jų kūrinius. Antrąją savaitės dieną į rytmetį „Šiaurės šalių pasakų lobynas“ susirinko ikimokyklinukai ir pradinukai. Vaikučiams buvo papasakota apie Danijos žymų rašytoją pasakininką H. K. Anderseną, Suomijos vaikų rašytojus T. Janson, M.Kuną, iliustruotojus ir vaikų knygų kūrėjus A. Havukainen ir S. Toivonen, Švedijos rašytojus M. Gripę, žinomiausią visame pasaulyje A. Lindgren, U. Starką, Sveną Nordkvistą, J. ir T. Wieslanderius, Islandijos rašytoją A. S. Magnasoną. Renginio dalyviai žiūrėjo filmą apie Kalėdų Senelį ir Laplandiją. Vilkaviškio pagrindinės mokyklos dailės būrelis, kuriam vadovauja dailės mokytoja Alma Urbonienė, pristatė piešinius tema „Laplandija – Kalėdų Senelio šalis“. Vištyčio P. Kriaučiūno vidurinės mokyklos trečiokai eksponavo savo humoristinių darbėlių parodėlę.

Pokalbis „Šiaurės šalių grožis“. Savaitės metu vyko pokalbis „Šiaurės šalių grožis“, pas mus viešėjo Marijampolės turizmo agentūros „Jotva“ vadovas Algimantas Vasiliauskas, kuris pasidalino savo įspūdžiais iš kelionių po Skandinavijos šalis, jis renginio dalyviams pasakojo ir pademonstravo skaidres apie užburiantį kalnų svaigumą, kopiant į aukščiausius Norvegijos, Suomijos ir Švedijos kalnus.

Žaidimas „Atspėk, kokia tai šalis?“. Žaidime „Atspėk, kokia tai šalis?“ patikrinti savo žinias atskubėjo Vilkaviškio pradinės mokyklos pirmo korpuso 4 g klasės mokiniai ir Vilkaviškio

pagrindinės mokyklos 7 b klasė. Mokiniam rodėme skaidres ir trumpus video filmus apie visas aštuonias Šiaurės šalis: Alandų salas, Farerų salas, Grenlandiją, Islandiją, Daniją, Norvegiją, Suomiją ir Švediją. Renginio dalyvius pakvietėme sužaisti žaidimą, kurio metu reikėjo iš atskirų paveikslėlių atrinkti, kur kurios šalies kontūras ir vėliava ir pasakyti tos šalies sostinės pavadinimą. Žaisti sekėsi abiem komandoms, bet labai nustebino 4 g klasės mokiniai, kurie žinojo viską.

Teatralizuota popietė „Kviečiu į pasaką“. Šiaurės šalių bibliotekų savaitę baigėme linksma teatralizuota popietė „Kviečiu į pasaką“. Į Vaikų literatūros skyrių rinkosi ikimokyklinukai ir pradinukai, kuriuos pakvietėme pasižiūrėti Vilkaviškio vaikų ir jaunimo centro dramos būrelio (vad. I. Viltrakienė) inscenizaciją pagal suomių rašytojos Kamilos Mikvic knygelę „Jasonas ir piktoji Vyvi“.

Savaitės renginiuose apsilankė per 350 žiūrovų, kurie galėjo įsigyti Šiaurės šalių rašytojų vaikiškų knygų, nes visą savaitę veikė Marijampolės „Pegaso“ knygyno knygų mugė, bibliotekos stenduose veikė informacinė paroda „Šiaurės šalių bibliotekų savaitės istorija“.

GRUODIS

Pamėgtos bibliotekose Velykų, Kalėdų šventės.

Didžiųjų švenčių laukimas nepaliaujamai paliečia kiekvieną iš mūsų. Pažymėti adventinio laikotarpio gruodžio 15 dieną į Viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyrių susirinko Vilkaviškio pradinės mokyklos antrokai. Juos pasitiko suvalkietiškais tautiniais rūbais išsipuošusi ir su kalėdine kraitele rankoje ilgametė Vilkaviškio kultūros centro folkloro ansamblio „Sūduviai“ narė 41 Marija Viktažentienė. Uždegusi adventinę žvakelę ir pradėjusi pasakoti, ji iškart sudomino jaunuosius skaitytojus. Vaikai sužinojo, ką tamsiais advento vakarais, tik balana pasišviesdami, veikdavo mūsų senoliai, kad šis laikotarpis apipintas įvairiais draudimais, kad ilgai dirbti vakarais nebuvo galima, nes naktį atgimsta vėlės, kad didesnius darbus, kaip, pvz., audimus, moterys turėdavusios užbaigti prieš Kūčias, apsitvarkyti namus, papuošti eglutę ir dar daug kitų įdomių dalykų. Įsimintini būdavo prieškalėdiniai turgūs, dar vadinami kermošiais. Viešnia papasakojo ir apie Kūčių valgius, būrimus, padainavo advento dainelę, visus pavaišino kūčiukais, pasidalino įspūdziais apie savo vaikystės Kalėdas. Nepavargstanti, trykštanti entuziazmu šaunioji pasakotoja kartu su mokiniais žaidė adventinius žaidimus, atsakinėjo į pateiktus klausimus.

Patys aktyviausieji Vaikų literatūros skyriaus skaitytojai - 2 c klasės mokiniai nustebino pačių ir „truputį“ kitų autorių sukurta pasaka. Sutūpę rateliu, jie sekė ypatingą - kalėdinę pasaką. Scenoje atgijo įvairiausi veikėjai: skruzdė ir mėnulis, pelytė šykštuolė, meškutis ir sniegėna. Išgirdome pasaką, kaip saulė su mėnuliu tarėsi, apie zuikio pyragą, apie burtininką Finą, eilėraštką „Giria“. Originaliausias pačių sukurtas pasakas sekė Ugnė Piliukaitytė ir Agnė Žitkauskaitė. Ugnė sužavėjo gražiai iliustruota pasaka „Ema ir Miki“, Agnė - pasaka „Juodasis brangakmenis“. Veikėjai buvo stebuklingai atgiję ir vėl sugrįžo į tą pačią pasaką. Draugystė, gerumas ir meilė artimui labai svarbu laukiant artėjančio stebuklo, todėl savo nuoširdžius linkėjimus draugams vaikai išradingai užrašė ar nupiešė ant popierinių kalėdinių kojinių. Visus kitus bibliotekoje esančius skaitytojus ir darbuotojus pradžiugino pačių rankomis sukurtais atvirukais bei angelėliais.

Susirinkusieji galėjo pasigrožėti Vaikų literatūros skyriuje veikiančia Vilkaviškio pagrindinės mokyklos dailės būrelio šventinių darbėlių paroda. Rytmečio dalyviai išsiskirstė džiugiomis nuotaikomis, laukdami didžiojo stebuklo ir, žinoma, Kalėdų Senelio.

6. BIBLIOGRAFINIS – INFORMACINIS DARBAS. KRAŠTOTYRA

LIBIS PĮ diegimas. Vilkaviškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje įdiegta LIBIS katalogavimo ir analitikos, SAP (skaitytojų aptarnavimo), komplektavimo posistemiai, dirbama su statistikos moduliū.

Informacinis fondas. Vilkaviškio Viešosios bibliotekos informaciniame fonde sukaupia apie **7350 fiz.vnt.** leidinių, iš jų vaikų literatūros skyriuje- **1763 fiz.vnt.** dokumentų.

Viešojoje bibliotekoje lankytojai gali naudotis šiomis duomenų bazėmis:

- LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos);
- EBSCO Publishing duomenų bazės laikinoji prieiga;
- INFOLEX. Praktika su integruota teisės aktų paieška duomenų bazės;
- Oxford duomenų bazė.
- Biblioteka dalyvauja LIBIS periodikos straipsnių duomenų bazės kūrime, todėl gali ja naudotis nemokamai, ši bazė bibliotekos vartotojams atveria dideles galimybes surasti reikalingą informaciją iš respublikos periodinių leidinių.

Katalogų ir kartotekų sistema. Viešajai bibliotekai dalyvaujant LIBIS programoje kinta katalogų bei kartotekų reikšmingumas, padėtis bei naudojimas. Vis daugiau duomenų sutelkiama elektroniniuose kataloguose. Viešosios bibliotekos skyriuose abėcėlinį ir sisteminių katalogus pakeitė LIBIS duomenų bazė. Informacijos ir bibliografijos skyriuje nuosekliai pildoma kraštotyros kartoteka.

2011m. pabaigoje VB buvo automatizuotai parengtų **41095 įrašų (aprašų).**

Per metus parengti **2570 įrašai**, iš jų į LIBIS periodikos duomenų bazę - **1063 įrašai.**

Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje įrašų (aprašų) skaičius elektroniniame, korteliniuose kataloguose **55855**

Įvairūs leidiniai, duomenų bazės ir interneto ryšys – tai veiksniai, kurie leidžia tenkinti bibliotekos vartotojų užklausas. Lankytojai, ieškodami informacijos, kreipiasi į darbuotojas. Didžiausią dalį vartotojų užklausų sudaro teminės užklausos. Gana dažnai pasitaiko ir adresinės užklausos. Kitos užklausų rūšys mažiau populiaros.

	Gauta užklausų	Atsakytų užklausų skaičius								
		Faktografinės	%	Tikslinamos	%	Adresinės	%	Teminės	%	Iš viso
Viešoji biblioteka	878	72	8,3	62	7,1	300	34,4	438	50,2	872

Internetas.

Interneto seansų skaičius kasmet didėja. Viešojoje bibliotekoje užregistruota - **6814**

Interneto seansų skaičius

	2010 m.	2011 m.	Augimo dinamika (+,-)
Viešoji biblioteka	6420	6814	+394

Virtualių apsilankymų skaičius Vilkaiviškio VB -www.vilkaviskis.rvb.lt – **2363**

Pagrindinės kraštotyros veiklos kryptys 2011 metais:

- kraštotyros fondo kaupimas;
- informacijos bei dokumentų, susijusių su Vilkaiviškio rajonu, rinkimas;
- kraštotyros kartotekų tvarkymas viešojoje bibliotekoje ir filialuose;
- kraštotyros darbų rengimas ir jų papildymas;

- Vilkaviškio krašto poetų, rašytojų tautodailininkų, fotomenininkų darbų populiarinimas, pristatymas

Kaip ir ankstesniais metais bibliotekų darbuotojos tvarkė, sistemino, papildė nauja informacija jau seniau surinktą kraštotyrinę medžiagą, rašė naujus kraštotyros darbus, buvo kaupiami leidiniai kraštotyros fondui, padedantys išsamiau atskleisti kraštui svarbius istorinius faktus, istorinių asmenybių bruožus, biografijas. Bibliotekoje pildoma kraštotyros kartoteka, joje aprašomi straipsniai apie iš šio krašto kilusius rašytojus, poetus, visuomenės veikėjus, gyventojus, Vilkaviškio rajono miestelius ir kaimus, jų praeitį, fiksuojami įdomūs kultūrinio gyvenimo, istorijos faktai. 2011 m. pabaigoje Vilkaviškio VB kraštotyros kartotekoje buvo **18672 aprašai**. Kraštotyros kartotekos vaidmuo labai svarbus ruošiant parodas, renginius, rengiant kraštotyrinius darbus, tenkinant vartotojų užklausas. Taip pat ši kartoteka naudinga rengiant sukakčių kalendorius, patikslinant faktografinę informaciją apie rajonui svarbius asmenis. Vilkaviškio VB informacijos ir bibliografijos skyriuje tvarkomi ir pildomi aplankai, skirti Vilkaviškio kraštui bei žymių žmonių, kilusių iš Vilkaviškio rajono, gyvenimui ir kūrybai: „Vilkaviškis“, Vilkaviškio rajonas“, „Vilkaviškio gimnazijos auklėtiniai“, „Žiburio“ gimnazija“, „Poezijos pavasaris“, „Paežerių dvaras“, „Biblioteka“, „Vilkaviškio VB filialai“, „Knygnešiai“, „Jonas Basanavičius“, „Vincas Kudirka“, „Kazys Bradūnas“, „Salomėja Nėris“, „Antanas Vaičiulaitis“. Vilkaviškio VB informacijos ir bibliografijos skyriuje parengtas sąvadas „Vilkaviškio krašto knygnešiai“, sudarytas 2012 metų žymių kraštiečių sukakčių kalendorius. Pradėta rinkti medžiaga Vilkaviškio gimnazijos žymesniųjų auklėtinių sąvadui. Vilkaviškio VB informacijos ir bibliografijos skyriuje vienas iš svarbių kasdienių darbų – bibliotekos metraščio rašymas. Parašytas Vilkaviškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos metraštis už 2010 metus, iliustruotas nuotraukomis su bibliotekos renginių bei kasdienės veiklos akimirkomis.

7. METODINĖ VEIKLA

Metodinio darbo kryptys: konsultacijos, pasitarimai, susitikimai, išvykos.

Praeitais metais Vilkaviškio SVB filialuose apsilankyta 13 kartų. Per metus 1 filialas aplankytas 0,4 karto. Bibliotekose apsilankymų metu konsultuota, kaip barkoduoti rekataloguotus fondus, aiškintasi, kaip pasirengta LIBIS SAP (skaitytojų aptarnavimo posistemio) įdiegimui. Išvykose aktualūs dokumentų nurašymo, dubletų, neskaitomų leidinių perdavimo į mainų fondą problemos. Didesniuose kaimų filialuose – fondų rekatalogavimas pervedant fondus į LIBIS. Domėtasi vartotojų, lankytojų, bibliografinių užklausų apskaita. Ne kartą su filialų bibliotekininkėmis aptarta fondų išdėstymo, jų apipavidalinimo klausimai. Aiškintasi, kaip Opšrūtų, Serdokų, Sūdavos, Piliakalnių filialuose pasirengta pajungti internetinį ryšį. Nauja darbuotoja-Žaliosios filialo bibliotekininkė supažindinta su bibliotekinio darbo pagrindais. Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje surengti 6 pasitarimai. Aptarta metinio plano, tekstinių ataskaitų parengimo problemos, ne kartą teikta vartotojų telkimo, pagrindinių bibliotekų veiklos rodiklių analizė, ieškota sprendimų, kaip pritraukti vartotojus į bibliotekas, periodinių leidinių fondo papildymo galimybių. Plačiau aptarta naujų bibliotekų fondų apsaugos nuostatų taikymas, dokumentų nurašymo taisyklės.

Vilkaviškio VB direktorė V.Gilienė pasitarimuose kalbėjo apie tęstinį projektą „Langas į ateitį“.

Direktorė informavo koleges apie projekto „Bibliotekų pažangai“ antrą etapą, sakė, kad galima teikti paraišką, norint gauti antrą paketą kompiuterių (4 kompiuteriai lankytojams ir 1 kompiuteris darbuotojais). Šią įrangą gavo Paežerių, Paežerių II, Pilviškių, Pašeimenių bibliotekos.

Direktorės pavaduotoja Irena Staneikienė supažindino su informacija iš seminaro „Naujoviška biblioteka Lietuvoje“. Vyko diskusija, kaip atstovauti savo bibliotekai.

Direktorė V.Gilienė pateikė informaciją iš konferencijos „Naujoviška biblioteka: pokyčiai ir iššūkiai“, supažindino su poveikio vertinimo tyrimais, užfiksuotais pokyčiais bibliotekose ir visuomenėje. Vilkaviškio viešosios bibliotekos bibliografijos ir informacijos skyriaus vedėja Gitana

Pumerytė-Vosyliene pateikė informaciją iš seminaro „Kaip rengti skaitmeninį turinį: skaitmeninių nuotraukų ir paveikslėlių paruošimas. Darbas programa „Picasa“. Kolegė bendradarbes išsamiai supažindino su šia programa individualių mokymų metu.

Vilkaviškio VB informacinio-bibliografinio skyriaus vedėja Gitana Pumerytė-Vosyliene pateikė informaciją iš seminaro „Oksfordo universiteto duomenų bazės“. Gitana Pumerytė-Vosyliene apibūdino sukurtas duomenų bazes kaip tikslias ir imlias, pasiūlė kolegėms, susidomėjusioms šia informacija, sukurti prieigą prie šių duomenų bazės kaimo ir miesto bibliotekose. Vilkaviškio VB direktorės pavaduotoja Irena Staneikienė aptarė temą „Atviri fondai bibliotekose“. Ji sakė, kad atviri fondai-nemenkas išbandymas bibliotekininkėms ir lankytojams. Atvirų fondų išdėstymas turi būti suprantamas ir aiškus ne tik bibliotekininkėms, bet ir skaitytojams. Kolegės turėtų pasidalinti savo žiniomis su skaitytojais, nes kitaip neteks stebėtis, kad auga kompiuterinė karta, neturinti sugebėjimų rasti informaciją. Vilkaviškio viešosios bibliotekos direktorė Vilija Gilienė ne kartą informavo bibliotekininkes apie mokymus bibliotekininkams 2011 metais, dalyvaujant projekte „Bibliotekos pažangai“. Juose dalyvavo dauguma viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojų. Išsamiai kalbėta apie gyventojų mokymų organizavimą Viešojoje bibliotekoje ir kaimų filialuose, dalyvaujant projekte „Bibliotekos pažangai“. Šios bibliotekininkų veiklos rezultatai tikrai džiugina. Vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkė Marija Žilienė pasidalino mintimis iš Vilniuje vykusio LKDTC seminaro „Renginių organizavimas bibliotekoje“. Aptarti renginiai, organizuoti bibliotekose Nacionalinės bibliotekų savaitės metu. Lapkričio mėnesį bibliotekininkėms teikiama informacija, vertinga rašant veiklos planus. Metodininkė V.Švedaitienė parengė lankstinuką „2012 metų įžymios datos“, patarė darbuotojoms, kokius renginius šioms datoms pasirinkti. Bibliografė Gražina Cikanavičienė pristatė įžymių kraštiečių gimimo datų kalendorių. Ji apibūdino Vilkaviškio krašto žymių datų kalendoriuje išvardintų kraštiečių veiklą, kūrinius. VB direktorės pavaduotoja Irena Staneikienė supažindino pasitarimo dalyves su 2011 m. Nobelio literatūros premijos laureato švedų poeto Tomo Transtroemerio kūryba. Bibliografijos ir informacijos skyriaus vedėja G.Pumerytė-Vosyliene apibūdino savanorystės esmę, pakvietė koleges dalyvauti jaunimo savanoriškos veiklos organizavime. Vilkaviškio viešosios bibliotekos vaikų lit. skyriaus vedėja Alvina Radžvilienė pateikė informaciją apie Šiaurės šalių bibliotekų savaitę bei Lietuvos bibliotekų dalyvavimą šiame renginyje. Kolegės supažindintos su akcijos „Metų knygos rinkimai 2011“ pasiūlytomis knygomis ir paragintos dalyvauti akcijoje, rengti projektus.

Kolegės dalyvavo akcijoje „Knygų Kalėdos“, bibliotekoms dovanota vertingų leidinių. Bibliotekininkės susitinka su įvairių organizacijų atstovais. Vyko susitikimas su DnBNord banko Vilkaviškio skyriaus atstove Rūta Jankiene. Pokalbio metu aptartos sąlygos, kuriomis DnB NORD bankas siūlo populiarias mokėjimo korteles-Maestro, VISA Electron Master Card Standard, VISA Classic, MasterCard Gold, VISA Gold, Virtualioji Master Card (ERA). Banko atstovė aiškino, kad populiariausios mokėjimo kortelės, į kurių sąskaitas patogiu gauti darbo užmokestį, stipendiją, pensiją ar kitas pajamas. Kortelę gali įsigyti ir klientai nuo 8-18 metų amžiaus su tėvų sutikimu. Debetinėmis mokėjimo kortelėmis „Visa Electron“ arba „Maestro“ naudojamės kaip įprasta banko kortele ir dar gauname nuolaidų visoje Lietuvoje.

8. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS. RENGINIAI

Bibliotekų įvaizdį formavo bibliotekininkų dalyvavimas aptarnaujamų bendruomenių visuomeninėje veikloje, bendrai organizuojami bendruomenių renginiai: Kalėdų, Joninių, Žolinės šventės. Bendruomenių tarybos savo susitikimus dažnai rengia bibliotekose, artimai bendradarbiauja rašant projektus. Bibliotekose veikiantys skaitytojų senjorų, laisvalaikio, vaikų klubai taip pat prisideda prie bibliotekų įvaizdžio formavimo, reklamuoja bibliotekų veiklą gyventojams. Bibliotekininkės bendradarbiavo su seniūnijų socialinėmis darbuotojomis, kultūrinio darbo organizatorėmis, bendruomenių pirmininkais, vidurinių, pagrindinių, pradinių mokyklų pedagogais, Caritas savanorėmis. Gyventojai nuolat būdavo informuojami apie bibliotekoje

vykstančius renginius, naujai gautas knygas. Tai skatina kaimo gyventojų geranoriškumą, formuoja šiuolaikiškų, modernių kaimo bibliotekų įvaizdį.

Bibliotekų įvaizdį formavo bendravimas su žiniasklaida. Bibliotekininkės rašė straipsnius į rajono laikraštį „Santaka“, žurnalą „Tarp knygų“. Kolegės pasakojo apie bibliotekose vykstančius renginius, dalinosi patirtimi juos organizuojant, informavo apie naujoves bibliotekose, Nacionalinę bibliotekų savaitę, projekto „Bibliotekos pažangai“ konkursus, „Metų knygos“ rinkimus, Šiaurės šalių bibliotekų savaitę, klubų, įsikūrusių bibliotekose veiklą. Jos supažindino rajono gyventojus su bibliotekų elektroninių paslaugų plėtra, kvietė gyventojus į mokymus. Apie bibliotekų veiklą, aktualijas, vykstančius renginius buvo rašoma Vilkaviškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos internetinėje svetainėje www.vilkaviskis.rvb.lt, tinklalapiuose <http://www.vipt.lt>, <http://www.bibliotekospazangai.lt>, www.vilkaviskietis.lt, www.vistytis.ten.lt. Kompiuterine įranga buvo kuriamos renginių programos, skelbimai, padėkos raštai, kvietimai į renginius. Bibliotekininkės į savo renginius kvietė dalindamos vardinius kvietimus, platino skelbimus, atmintines lankytojams. Praeitais metais publikuota 36 straipsniai apie Vilkaviškio SVB, iš jų – 24 parašė bibliotekos darbuotojos. Tai ne tik viešosios bibliotekos darbuotojų straipsniai. 2011 metais periodiniuose leidiniuose, internetinėse svetainėse filialų bibliotekininkių publikuota 10 straipsnių.

Viešojoje bibliotekoje suorganizuoti 116 renginių:

- 16 kompleksinių
- 15 žodinių;
- 85 vaizdiniai.

Vilkaviškio VB vyko literatūriniai ir teminiai vakarai, popietės, knygų pristatymai ir aptarimai, paminėti rašytojų jubiliejai, rengtos viktorinos, disputai, konkursai. Bibliotekose vyko susitikimai su įdomiais žmonėmis: poetais, visuomenės veikėjais, tautodailininkais.

Vilkaviškio VB 2011 metais vykusiuose renginiuose dalyvavo 2044 lankytojai.

BALANDIS

Bibliotekose organizuoti renginiai, skirti Nacionalinei bibliotekos savaitei.

Lietuvos bibliotekininkų draugija (LBD) jau vienuoliktą kartą paskelbė Nacionalinę bibliotekų savaitę. Ji vyko 2011 metų balandžio 26 - gegužės 3 dienomis. Šių metų Nacionalinės bibliotekų savaitės tema - „Skaityk bibliotekoje!“. Kiekvienais metais Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje nuvilnija Nacionalinės bibliotekų savaitės renginių banga, skatinanti atrasti naujas skaitymo ir laisvalaikio leidimo idėjas bei galimybes bibliotekoje. Kintantis bibliotekų įvaizdis, naujos informacijos pateikimo formos ir draugiškas bibliotekų darbuotojų bendravimas - viskas skiriama esamiems ir būsimiems skaitytojams. Apie Nacionalinės bibliotekų savaitės renginius rajono gyventojai buvo informuojami Vilkaviškio rajono viešosios bibliotekos tinklalapyje (<http://www.vilkaviskis.rvb.lt>), bibliotekos darbuotojų išleistame lankstinuke, apie šią savaitę priminta apsilankymų bibliotekose metu.

Šiais metais, kaip ir visose Lietuvos bibliotekose, Nacionalinė bibliotekų savaitė Vilkaviškyje prasidėjo renginiu, suvienijančiu poeto Justino Marcinkevičiaus kūrybos sparnais. Vilkaviškio viešosios bibliotekos darbuotojos ragino prisiminti poezijos patriarcho paliktus pėdsakus mūsų mintyse ir širdyse, skaitydamos ištraukas iš Justino Marcinkevičiaus knygos „Dienoraštis be datų“. Skambėjo pamąstymai apie kūrybos, literatūros, poezijos reikšmę, gyvenimo prasmę. Poeto talentas įpareigojo saugoti, branginti knygą ir lietuvišką žodį. Skaitymus užbaigė prasmingas poeto dvielis: „Paleisk mane, žeme, vis tiek sugrįšiu.“

Prie skaitymų prisijungė ir rajono literatė, nuoširdi poeto gerbėja Janina Kurtinaitienė, pasirinkusi skaitymams eilėraščius iš rinkinio „Būk ir palaimink“.

Skaitome Justino Marcinkevičiaus poeziją Vilkaviškio VB. R.Šumakario nuotr.

Balandžio 28 d. 11 val. Vilkaviškio VB bibliotekininkės, lankytojai išklausė internetinę transliaciją, diskusiją - „Naujoviška biblioteka - kurkime ją patys“. Susidomino tiesioginės vaizdo konferencijos apie bibliotekų pokyčius metu Lietuvos bibliotekininkų draugijos pirmininkės pavaduotojos Astos Naudžiūnienės bei mokymų ir konsultacijos bendrovės „TMD partners“ atstovo Mindaugo Žebrausko išsakytos mintys, idėjos. Vilkaviškio viešosios bibliotekos darbuotojams artima ir suprantama bibliotekos vizija - bibliotekos, kuri nėra vien spaudinių saugykla ir nemokamo interneto tiekėja, o patraukli bendruomenės ašis, suburianti skirtingų kartų ir interesų žmones. Diskusiją bibliotekoje pratęsė išsakytos kolegijų mintys apie tai, kaip inicijuoti teigiamus pokyčius Vilkaviškio rajono bibliotekose, kaip ieškoti naujų galimybių tenkinant esamų ir potencialių skaitytojų poreikius.

Internetinės transliacijos, diskusijos - „Naujoviška biblioteka - kurkime ją patys“ metu Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje. R. Šumakario nuotr.

Viešosios bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriuje kasmet organizuojamos atvirų durų dienos, vyko akcijos „Padovanok bibliotekai naują knygą“, „Dovanok knygą bibliotekai“, „Paskirk 2% pajamų mokesčio savo bibliotekai“. Skaitytojai skolininkai buvo kviečiami gražinti leidinius, nesibaiminant delspinių už negražintas knygas. Apie tai priminė skelbimai, užrašai bibliotekose - „Biblioteka laukia skolininkų“, „Nusimesk skolos našta“, „Atlaidumo savaitė“. „Neskolingas“, „Pasiskolinai - gražink“.

GEGUŽĖ

Gegužės mėnesį įvyko kasmetinė poezijos šventė - „Poezijos pavasaris - 2011“. Vilkaviškyje įvykęs Poezijos pavasaris jau 39-ąją kartą sukvieta poezijos gerbėjus pasiklausti šventėn atvykusių svečių eilių. Poezijos pavasario šventėje dalyvavo poetė, literatūros kritikė Paulina Žemgulytė, vertėjas, kritikas Arvydas Valionis, poetas, publicistas Jonas Kantautas, poetas, prozininkas, eseistas, žurnalistas Arūnas Spraunius, poetas, prozininkas Julius Žėkas ir aktorė skaitovė Violeta Mickevičiūtė. Vakare į Vilkaviškio kultūros centrą atvyko poetė Aldona Elena Puišytė, šiemet tapusi 39-ąja Salomėjos Nėries premijos laureate. Svečiai užsukę į Vilkaviškio viešąją biblioteką susipažino su šių metų Poezijos pavasariui skirta paroda, dedikuota a. a. poetui Justinui Marcinkevičiui. Poezijos pavasario dalyvių delegacija 17 susitiko su Vilkaviškio rajono savivaldybės vadovais. Vėliau visi nuvyko į Alvitą padėti gėlių ant Salomėjos Nėries sūnaus Sauliaus Bučo kapo. Kiršuose, Salomėjos Nėries tėviškėje, tradiciškai vyko poezijos skaitymo šventė, kurioje kambėjo svečių sukurto eilės. Baigiamasis vakaras, kurį vedė Vilkaviškio viešosios bibliotekos direktorė Vilija Gilienė, vyko Vilkaviškio kultūros centre. Čia poetai skaitė savo kūrybą, dalijosi patirtimi, pasakojo kaip į jų gyvenimą atėjo poezija.

Renginio pabaigoje Salomėjos Nėries literatūrinės premijos laureatę Aldoną Eleną Puišytę pasveikino rajono meras Algimantas Antanas Greimas bei kultūros skyriaus vedėjas Artūras Blauzdžiūnas ir įteikė Vilkaviškio rajono savivaldybės Salomėjos Nėries vardo premiją bei tautodailininko Zenono Skinkio sukurtą medžio drožinį.

Meras Algimantas Antanas Greimas sveikina S. Nėries literatūrinės premijos laureatę Aldoną Eleną Puišytę R. Šumakario nuotr.

2011-ieji paskelbti Europos savanoriškos veiklos metais. Būtent dėl šios priežasties Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje **gegužės 9 dieną** buvo surengta konferencija „Savanorystė – gyvenimo būdas“. Renginys skirtas Europos dienai. Į konferenciją, skirtą pristatyti savanorystės svarbą, buvo pakviesti ne tik vietiniai specialistai, bet ir svečiai iš Kauno, net užsienio. „Savanoriais galime būti visi, kam nesvetimos aplinkinių problemos, kas yra pasiryžęs padėti jiems, nesiekdamas jokio materialinio uždarbio“, – kalbėjo renginį vedusi Vilkaviškio viešosios bibliotekos Bibliografijos ir informacijos skyriaus vedėja Gitana Pumerytė-Vosyliienė. Ji gausią auditoriją supažindino su savanorystės samprata. Savanorystės užsienyje patirtimi pasidalijo vienos pirmųjų Lietuvoje jaunimo veiklos organizacijos „Actio Catholica Patria“ atstovė Viktorija Matuzaitė bei tarptautinis savanoris iš Vokietijos Philippas Scheadleris. Jaunimo savanoriškos veiklos plėtros projekto mūsų rajone rezultatus pristatė Vilkaviškio kultūros centro vyriausioji specialistė Rita Marcelionytė bei du buvę projekto dalyviai: Andrius Dobrovolskis ir Veronika Jurgelaitytė. Apie savanorystės svarbą kalbėjo ir kiti konferencijos dalyviai. Savanoriais galima dirbti tiek savąją, tiek svetimą šalyje. Norintieji pirmiausia gali prisijungti prie savo aplinkoje esančių įvairių įstaigų ar institucijų, siūlydami savąją pagalbą. Kartais joms savanoriška iniciatyva tampa neįkainojama. V. Matuzaitė nuo 2000 metų koordinuoja tarptautinės savanorystės projektus jaunimui. „Mes padedame 18–30 metų amžiaus jaunuoliams išvykti savanoriauti į visas ES valstybes bei šalis partneres, tokias kaip Rusija arba Baltarusija. Taip pat bendradarbiaudami su tų šalių atstovybėmis priimame ir pasirūpiname jų atsiųstais savanoriais Lietuvoje“, – pasakojo jaunimo organizacijos atstovė. Kasmet į mūsų šalį atvyksta 10–12 kitų šalių jaunuolių, pasiryžusių ištiesti pagalbos ranką įvairioms mūsų įstaigoms. Savanorių buvimo laikas svetimose valstybėse trunka nuo dviejų savaitių iki metų. „Priimdami kitų valstybių savanorius stengiamės, kad jie jaustųsi visiškai saugūs, pasirūpiname beveik viskuo, ko gali prireikti žmogui nepažįstamoje aplinkoje, – nuo pastogės iki kalbos kursų. Lygiai taip pat užsienyje rūpinamasi mūsų deleguotais lietuviais savanoriais“, – pasakojo V. Matuzaitė. Ji ragino ir vilkaviškiečius išbandyti savo jėgas bei pabandyti tapti savanoriais. „Mūsų šalyje, jeigu esi dirbęs savanoriu, vėliau yra daug lengviau susirasti gerą darbą. Darbdaviai šią patirtį itin vertina“, – tikino vokiečių P. Scheadleris. Viename Kauno neįgaliųjų vaikų lopšelyje dirbantis vaikinys pasakojo, kad tik pabaigęs mokyklą jis nusprendė iškart nestoti toliau studijuoti universitete, o išbandyti save savanorystės srityje. „Lietuvą pasirinkau, nes tai savotiškai egzotiška šalis. Apie šią valstybę nieko nežinojau tol, kol atvykau čia. Apie Vakarų Europos šalis, jų kultūrą, papročius mūsų šalyje visi viską žino, ne kartą yra jose buvę, o apie Lietuvą teko girdėti tik labai nedaug faktų“, – pasirinkimo motyvus aiškino vokiečių. Jis tikino pastebėjęs, kad mūsų šalyje baigę mokyklą jaunuoliai jaučia psichologinį spaudimą iš karto tęsti mokslus toliau, o Vokietijoje to nėra. Būtent dėl šios priežasties lietuviais išvykti savanoriauti į užsienį dažnai būna sunkiau nei Vakarų Europos atstovams. „Be to, savanoriaujant galima save išbandyti tokiose situacijose, kuriose niekada savęs nebūtum įsivaizdavęs. Taip pat galima plėsti savo akiratį, susirasti daug naujų draugų. Tuo pačiu metu tu padedi kitiems, palengvini jų kasdienybę. Manau, jog tai abipusė nauda“, – aiškino P. Scheadleris. 2008 metais Vilkaviškyje buvo pradėta įgyvendinti ilgalaikė savanoriškos veiklos programa „Jaunimo socialiniai metai“, prie kurios buvo prisijungę net 67 savanoriai. Iš viso į šią programą tuomet įsitraukė 11 rajono įstaigų, kurioms savo pagalbą net dešimt savaitių teikė jaunieji vilkaviškiečiai. Buvo merginų ir vaikinių, kurie savanoriais dirbo net keliose įstaigose iš karto. Pasibaigus projektui tiek jaunuoliai, tiek juos priėmusios įstaigos džiaugėsi bendradarbiavimu. Kai kurie iš jų net ir pasibaigus savanorystės laikotarpiui niekur nesitraukė – liko ir toliau padirbėti tose pačiose įstaigose. Planuojama, kad antroji savanoriškos veiklos programos dalis bus įgyvendinama šių metų rugsėjo–gruodžio mėnesiais. „Tiek mūsų rajone, tiek visoje šalyje nėra stiprių savanorystės tradicijų. Būtent šiuolaikinis jaunimas jas ir turi kurti. Taip pat daugelis vaikų jaučia tėvų priešišumą, kad dirba už dyką, negaudami už tai jokio atlygio. Betgi didžiausias atlygis yra

moralinis pasitenkinimas, kai kam nors padėdamas matai iš džiaugsmo švytinčias žmogaus akis“, – pasakojo vilkaviškietis A. Dobrovolskis. Vaikinas jau nuo 16 metų laisvalaikiu dirba savanoriu. Jo pagalbą pajuto ne viena miesto įstaiga. Artimiausi jaunuolio planai – dirbti savanoriu birželio viduryje netoli Klaipėdos vykstančiame tarptautiniame baikerių suvažiavime, kuriame laukiama per 17 tūkstančių motociklininkų iš įvairių Europos valstybių. Taip pat A. Dobrovolskis padės vasaros gale Lietuvoje vykstančio Europos vyrų krepšinio čempionato organizatoriams. „Padėti aplinkiniams daug nekainuoja, tačiau ši veikla padaro laimingą ne vieną žmogų. Pati mažiausia savanorystės užuomazga – pasisveikinimas su vienišu kaimynu, pasiteiravimas, kaip jam sekasi. Norėtusi tikėti, kad to gėrio mūsų širdyse bus tik daugiau“, – viltingai į ateitį žvelgė G. Pumerytė-Vosylienė. Renginio pabaigoje Vilkaviškio viešosios bibliotekos Klampučių filialo bibliotekininė Irena Katkevičienė ir Klampučių pagrindinės mokyklos mokinės susirinkusiuosius supažindino su viena iš popieriaus rankdarbių formų – kvilingo technika. Po konferencijos visi buvo pakviesti dalyvauti J. Basanavičiaus aikštėje vykstančioje akcijoje „Gerų darbų jūra“.

*Konferencijos vedėja Gitana Pumerytė-Vosylienė, pradėdama renginį, kalbėjo apie savanorystės svarbą.
R. Šumakario nuotr.*

BIRŽELIS

Birželio 17 dieną vyko literatūriniai skaitymai. „Literatūrinius skaitymus, savo meilę šiemet skiriame kraštiečiui rašytojui A. Vaičiulaičiui, kurį labai branginame ir vertiname“, – kviesdama į renginį prie Meilės tilto sakė jo organizatorė ir vedėja Gitana Pumerytė-Vosylienė. Vilkaviškio viešoji biblioteka tęsia literatūrinių skaitymų tradiciją neįprastoje erdvėje – ant Meilės tilto. Čia skambantiems meilės žodžiams kaskart surandama vis kitų spalvų. Šiemet jas padiktavo šį mėnesį minėtos 105-osios A. Vaičiulaičio gimimo metinės. Ta proga bibliotekoje buvo parengta ir rašytojo gyvenimui bei kūrybai skirta paroda. Jos atidarymo dieną koridorius, kuriame eksponuojami standai su nuotraukomis, kvepėjo be galo A. Vaičiulaičio mylėtų tėviškės laukų žolynais, skambėjo jo

gimtinai skirti posmai. Ta rašytojo meilės žmonėms, tėviškei, kiekvienai pakelės smilgai atmosfera gaubė ir susirinkusiuosius į pievelę prie Meilės tilto. Skambėjo rajono literatės Eleonoros Baukienės eilės, savo kūrybą, įkvėptą A. Vaičiulaičio, skaitė Janina Kurtinaitienė. Vilkaujos upelis tolin nešė ir paties A. Vaičiulaičio meilės žodžius – ištraukas iš populiariausio jo romano „Valentina“ skaitė kraštiečių, buvusi radijo diktorė, Violeta Mickevičiūtė. Visa tai lyg į vieną atsidūsėjimą, į vientisą išgyvenimą jungė Vilmos ir Virgilijaus Anelauskų dainos. Kaip ir rūtos šakele papuoštas kepalas juodos duonos, kuria buvo pavaišinti visi, tą valandą praleidę bendrystėje su A. Vaičiulaičiu. Pasakojama, kad grįžęs į tėviškę gimtuosiuose Šelviuose rašytojas būdavo labai pasiilgęs tokios duonos ir rūtų...

*Ištraukas iš A. Vaičiulaičio romano „Valentina“ skaitė kraštiečių Violeta Mickevičiūtė.
R. Šumakario nuotr.*

LIEPA

Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje lankytojai galėjo pasigrožėti Didvyžių socialinės globos namų gyventojų sukurtais rankdarbiais. Parodoje „Aš toks esu – priimk mane“ eksponuojami siuvinėti paveikslėliai, darbeliai iš veltos vilnos, molio, megztos lėlės, origamio lankstiniai. Rankdarbiai gimė ten, kur laikas žingsniuoja lėtai. Kuriant tokį darbelį, rankos tarsi pasiduoda judesio terapijai ir šoka tam tikru ritmu, mąstymas tampa aiškesnis, nuoseklesnis. Akivaizdus to rezultatas – rankų darbo kūrinėlis, per kurį perduodamas šilto bendravimo malonumas, atradimo džiaugsmas ir, svarbiausia, žinojimas, kad žmogus tikrai gali kurti... Didvyžių socialinės globos namuose gyvena gabūs, kūrybingi, turintys daug įdomių idėjų ir talentingi žmonės, kurių darbuose atsispindi išgyvenimai, skausmas, džiaugsmas ir viltis. Didžiausias pripažinimas šiems gyventojams – kai jų darbus įvertina ne tik globos namų bendruomenė, bet ir rajono žmonės. Ruošdamiesi tokioms parodoms, jie ne tik patenkina saviraiškos poreikį, bet ir atsiskleidžia kaip asmenybės. Tad nenuostabu, kad parodoje eksponuojami darbai yra unikalūs ir išskirtiniai. Paroda veikė iki rugsėjo mėnesio.

*Eksponuojami Didvyžių socialinės globos namų gyventojų sukurti darbai.
R. Šumakario nuotr.*

Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje įvyko kraštiečių **Zitos Jakšytės- Andriulienės knygos „Dainuoju meilę“ pristatymas.** „Meilė - tai didžiausia dovana, kurią mums davė Dievas“, - sakė Zita Andriulienė, paklausta, kodėl savo poezijos rinkinį pavadino „Dainuoju meilę“. Tai pirmoji autorės poezijos knyga, kurioje sudėtos pačios gražiausios eilės apie meilę žmonėms, gamtai, viskam, kas supa autorę. Skambant lyriškai muzikai renginio vedėja Rūta Mikulytė skaitė Zitos Jakšytės-Andriulienės eiles. Susirinkę autorės kolegės, giminaičiai, draugai bei gerbėjai pasakė daug gerų, gražių žodžių apie poetę, dalijosi prisiminimais, sveikino ją su knygos pristatymu, linkėjo kūrybinės sėkmės bei antrosios knygos. Atsidėkodama autorė tarė: „Džiaugiuosi, kad jūs mane mylit. Ir aš jus myliu. Jei mes esame čia, vadinasi, mes vieni kitiems - reikalingi“, ir visiems susirinkusiems prisiminimui padovanojo po pirmąją savo knygą.

*Į pirmąją knygą – pirmieji Zitos Andziulienės autografai.
R. Šumakario nuotr.*

RUGPJŪTIS

Vilkaviškio viešoji biblioteka **rugpjūčio 23-ąją dieną**, minint Juodojo kaspino ir Baltijos kelio sukaktis, **knygos „Mes matėme karą“** sudarytojas Modestas Vizgirda ir prisiminimų autoriai bei kiti renginio dalyviai susirinko Vilkaviškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje į **knygos „Mes matėme karą“ pristatymą.**

Į knygos pristatymą atvyko daugiau nei pusė gyvųjų liudininkų ir jų artimųjų, publikavusių savo rašinius knygoje. Renginio metu prisiminimų autoriai gyvai pasakojo savo išpūdžius, diskutavo tarpusavyje. Susirinkusieji galėjo stebėti ekrane besikeičiančias senas karo laikų fotografijas. Bendra nuotaika ir prisiminimai išaugo į idėją inicijuoti antrojo rinkinio leidimą. Tikimės sulaukti ir šio leidinio pristatymo bibliotekoje.

Susitikimas su knygos „Mes matėme karą“ sudarytoju Modestu Vizgirda. R. Šumakario nuotr.

RUGSĖJIS

Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje atidaryta Vilkaviškio socialinės pagalbos centro Neįgalaus jaunimo dienos užimtumo padalinio jaunuolių rankdarbių paroda „Kai tu šypsais – pasaulis šypsosi tau“.

Šiai parodai buvo ruošiasi ne vieną mėnesį, kol pagaliau pavyko užbaigti ne tik jaunuolių, bet ir darbuotojų kruopštų ir ilgą darbą. Neįgalaus jaunimo dienos užimtumo padalinį lanko 17 jaunuolių, turinčių proto ir kompleksinę negalią. Jiems teikiamos dienos socialinės globos paslaugos, o esant poreikiui – pailgintos veiklos ir nakvynės paslaugos. Su jaunuoliais dirba socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai ir neformalaus ugdymo specialistai. Čia sudarytos puikios sąlygos kūrybinėms svajonėms įgyvendinti. Padalinio lankytojams ne visada pavyksta išreikšti savo mintis, jausmus verbaliu kalba, tačiau savo darbais jie sugeba perteikti daug daugiau, nei galima pasakyti žodžiais. Jaunuoliai padaro tūkstančius dygsniukų, kol pasiekiamas norimas rezultatas. Jų kūrinėliuose įdėta daug pastangų, meilės, kantrybės, susikaupimo, jausmų, svajonių. Visi su jaunuoliais dirbantys darbuotojai džiaugiasi kiekvieno pastangomis padaryti kuo gražesnius darbelius, kuriuos galima parodyti ir kitiems.

*Bibliotekos koridorių papuošė Neįgalaus jaunimo dienos užimtumo padalinio jaunuolių rankdarbiai.
R. Šumakario nuotr.*

LAPKRITIS

Vilkaviškio kraštas išaugino daug ryškių asmenybių, kurių gyvenimo istorijos tampa sektinu pavyzdžiu. Viešojoje bibliotekoje daug dėmesio skiriama informacijos apie kraštiečius rinkimui ir sklaidai.

Šiais, 2011 metais, sukako 160 metų nuo tada kai Ožkabalių kaime gimė garsusis tautos patriarchas Dr. Jonas Basanavičius. Garbinga sukaktis paminėta dviem renginiais, kuriuos drauge organizavo viešoji biblioteka ir kultūros centras. Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centre vyko susitikimas su humanitarinių mokslų daktare E. Vaitkevičiūte (visiems kultūra besidomintiems vilkaviškiesiems pažįstama kaip knygos apie J. A. Herbačiauską autore). Ji apžvelgė J. Basanavičiaus nuopelnus Lietuvos mokslui ir kultūrai. Dalyvavo žinomas žurnalistas, fotografas, diktoriaus, spaudos apžvalgininkas J. Šalkauskas. Renginio nuotaiką praskaidrino Vilkaviškio muzikos mokyklos mokiniai, atlikę įvairių autorių instrumentinius kūrinius. Į baigiamąjį vakarą Vilkaviškio kultūros centre susirinko gausus būrys vilkaviškiesių. Pranešimą apie svarų J. Basanavičiaus indėlį į Lietuvos Mokslų draugijos veiklą skaitė E. Vaitkevičiūtė. Renginį vedė ir ištrauką iš J. Basanavičiaus tautosakos rinkinio skaitė J. Šalkauskas. Susirinkusiuosius džiugino solistės Juditos Leitaitės ir pianisto Sergejaus Malcevo klausytojams dovanotas koncertas. Tarptautinių konkursų laureatė, Lietuvos nacionalinės filharmonijos solistė Judita Leitaitė (mecosopranas), viena aktyviausių ir ryškiausių Lietuvos kamerinės muzikos atlikėjų, akompanuojant profesoriui, menotyros mokslų daktarui pianistui Sergejui Malcevui (Rusija), atliko lietuvių liaudies dainą ir užsienio autorių romansus bei dainas iš kino filmų. Darnus menininkų bendravimas scenoje sukūrė nepakartojamą, betarpišką renginio nuotaiką. Visiems, nespėjusiems ar negalėjusiems dalyvauti jubiliejiniuose renginiuose, apie garsų kraštiečių ir jo asmenybę primins Vilkaviškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje veikianti paroda, iliustruota J. Basanavičiaus surinktomis pasakomis.

Renginio nuotraukos

Teminių parodų ekspozijos viešosios bibliotekos stenduose:

„Tai žodžiai atšilę varva iš pačių paširdžių“: „Poezijos pavasario“ šventei.

„Ilsėsiuos-sapnuosiu ir augsiu su savo arimų dalia...“: Antano Vaičiulaičio 105-osioms gimimo metinėms paminėti.

„Tauta, kuri save atmena, išnykti nebegali“: Jono Basanavičiaus 160-osioms gimimo metinėms paminėti.

9. PROJEKTŲ RENGIMAS

Bibliotekos dalyvauja projektinėje veikloje. Vilkaviškio SVB 2011 m. rašytas projektas ir gautas finansavimas iš Vilkaviškio rajono savivaldybės tradicinei poezijos šventei „Poezijos pavasaris - 2011“.

- Vilkaviškio VB darbuotojos kartu su kultūros centru dalyvavo projekte, skirtame kraštiečio, tautos patriarcho Dr. Jono Basanavičiaus 160-osioms gimimo metinėms paminėti. Garbinga sukaktis paminėta renginiais, kuriuos parėmė Vilkaviškio rajono savivaldybė.
- 2011 metais Vilkaviškio SVB tęsė dalyvavimą projekte „Bibliotekos pažangai“, darbuotojoms buvo organizuojami seminarai, mokymai ir kursai, mokymus bibliotekininkės organizavo 426 rajono gyventojams, konsultacijas-1087 bibliotekų lankytojams.
- Vasarį Vilkaviškio viešoji biblioteka ir jos filialai skelbė atsargaus elgesio internete mėnesiu ir kvietė gyventojus – ypač vaikus ir paauglius – išmokti internete elgtis atsargiai. Tai nacionalinė kampanija „Atsargus internete“, kurią inicijuoja projektas „Bibliotekos pažangai“, ją vykdė ir Vilkaviškio viešoji biblioteka .
- Vilkaviškio SVB darbuotojos drauge su partneriais: Marijampolės Europos informacijos centru - Europe Direct, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Vilkaviškio komitetu ir Vilkaviškio jaunųjų socialdemokratų sąjungos nariais paminėjo Europos dieną: surengė

konferenciją „Savanorystė - gyvenimo būdas“.

- Virbalio m. filialo darbuotojos prisidėjo prie Virbalio vidurinės mokyklos moksleivių bei mokytojos I. Vekeriotienės organizuoto kraštotyros projekto. Jo metu bibliotekoje vyko popietė „Mano miestas: ką žinau apie jį“.
- 2011 m. VB vaikų literatūros skyriaus bei Kybartų m., Alvito, Bartninkų, Gižų, Gražiškių, Klampučių, Sūdavos filialų darbuotojos teikė paraišką ir dalyvavo projekte „Šiaurės šalių bibliotekų savaitė“, kurios tema „Humoras Šiaurėje“.
- VB vaikų literatūros skyrius teikė paraišką ir dalyvavo akcijoje „Rinkime Metų knygą“.
- Vyko viešosios bibliotekos darbuotojų organizuota vaikiškos knygos šventė „Su knyga atrask pasaulį“, kurios idėją parėmė Vilkaviškio rajono savivaldybė, Vilkaviškio Kultūros centro administracija.

10. BIBLIOTEKOS DARBO LAIKAS. BIBLIOTEKOS PERSONALAS

Prieiga ir sąlygos. Darbo valandos. Darbo dienos. Bibliotekos dirbo derindamos savo darbo valandas prie gyventojų poreikių. Viešoji biblioteka vartotojus aptarnavo pirmadieniais – penktadieniais nuo 8 val. iki 18 val., šeštadieniais - nuo 10 val. iki 16 val. Nedarbo diena – sekmadienis. Vaikų literatūros skyriaus darbo valandos buvo 9.00 val.– 18.00 val, šeštadienį 10.00 val. – 16.00 val., nedarbo diena – sekmadienis. Paskutinė mėnesio darbo diena VB – tvarkos diena. Vilkaviškio VB dirba **16 profesionalių bibliotekininkų.**

Viešojoje bibliotekoje **16 profesionalių bibliotekininkų, dirbančių visą darbo laiką.**

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių ne visą darbo laiką viešojoje bibliotekoje nėra.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas Vilkaviškio VB (proc.):

Su aukštuoju išsilavinimu VB - 8 darbuotojai.

Su aukštuoju bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimu:

VB – 7 darbuotojai.

Su aukštesnioju išsilavinimu:

VB – 8 darbuotojai.

Su bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimu:

VB – 8 darbuotojai.

Profesionalūs bibliotekininkai, turintys kitą išsilavinimą:

VB – 0 darbuotojų.

Kvalifikacijos kėlimas už bibliotekos ribų. Praeitais metais 44 SVB darbuotojai kėlė

kvalifikaciją, dalyvavo seminaruose, kursuose ir mokymuose, iš jų – 40 bibliotekininkų.

- Vilkaviškio VB direktorė V.Gilienė dalyvavo LKDT centro organizuotose seminaruose „Bibliotekų darbo organizavimo naujovės“, „Statistinių duomenų efektyvus panaudojimas atstovavimui“ ir bei projekto „Bibliotekų pažangai“ koordinatorių rengtuose seminaruose „OS Windows 7 naujovės ir skirtumai nuo OS Windows Vista“, „MS Office naujovės ir skirtumai nuo MS Office 2007“.
- VB komplektavimo skyriaus vedėja Janina Dailidienė LKDT centro organizuotame seminare „Bibliotekos informacijos ištekliai“.
- VB bibliografijos ir informacijos skyriaus bibliografė Birutė Juškienė dalyvavo LKDT centro organizuotame seminare „Dokumentų kompiuterinių bibliografinių įrašų rengimas“.
- VB vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkė Marija Žilienė dalyvavo LKDT centro organizuotame seminare „Renginių organizavimas bibliotekoje“.
- VB skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Irena Staneikienė dalyvavo Europos Parlamento Informacijos biuro ir Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje organizuojamame seminare „Informacija apie ES viešinimą“ ir seminare „Atstovavimo mokymai bibliotekų vadovams ir atstovams: kaip efektyviai atstovauti savo bibliotekai“.

- VB bibliografijos ir informacijos skyriaus vedėja Gitana Pumerytė-Vosyliienė ir vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkė Marija Žilienė dalyvavo seminare „Mokymų kursų organizavimo jaunimo savanorišką veiklą plėtojančioms organizacijoms: mokymai“.
- Vaikų literatūros skyriaus vedėja Alviną Radžvilienė dalyvavo projekto „Šiaurės šalių bibliotekų savaitė“ informaciniame seminare.
- Bibliotekininkės dalyvavo „Oxford University Press“ duomenų bazių mokymuose Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje.
- Darbuotojos dalyvavo seminare „Interaktyvios paslaugos“ Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje.

Vilkaviškio SVB dalyvaujant projekte „Bibliotekos pažangai“, įgyjama galimybių dalyvauti seminaruose, mokymuose ir kursuose, organizuojamuose projekto dalyviams.

Vilkaviškio SVB darbuotojos dalyvavo šiuose mokymuose:

- anglų kalbos tobulinimo mokymuose, besitęsiančiuose nuo 2010 m. iki 2011m. vasario 25d., „Informacijos valdymo anglų kalba gebėjimų ugdymas“;
- kursuose „Kaip rengti skaitmeninį turinį: skaitmeninių nuotraukų ir paveikslėlių paruošimas. Darbas programa Picasa“;
- tęstiniuose mokymuose „OS Windows 7 bei MS Office 2010 naujovės ir skirtumai nuo OS Windows Vista ir MS Office 2007“;
- seminare „Suaugusių mokymo pagrindai bibliotekų darbuotojams“;
- mokymuose „Projektų rengimas ir įgyvendinimas“;
- tęstiniuose mokymuose „Darbo su MS Excel 2010 pagrindai“;
- tęstiniuose mokymuose „Bendravimo įgūdžių tobulinimas“;
- tęstiniuose mokymuose „Atstovavimo bibliotekoms gebėjimų stiprinimas“;
- mokymuose „Naudojimasis lustiniu kortelių skaitytuvu“;
- mokymuose „Kompiuterinis raštingumas pažengusiems“;
- mokymuose „Interneto išteklių ir naujos bibliotekų paslaugos“.

Vilkaviškio SVB kvalifikuoti specialistai taip pat mokėsi kursuose ir seminaruose:

- FM mokymo centro seminare „Finansinių ataskaitų rinkinių rengimas ir analizė“;
- „Mokymai dirbti su AJVA sistema“;
- „OS Windows 7 bei MS Office 2010 naujovės ir skirtumai nuo OS Windows Vista ir MS Office 2007“;
- „Atstovavimo bibliotekoms gebėjimų stiprinimas“;
- „Informacijos valdymo anglų kalba gebėjimų ugdymas“;
- „Įmonės dokumentų tvarkymas ir apskaita-naujausi pakeitimai“.

11. ADMINISTRACINĖ IR ŪKINĖ VEIKLA

Materialinė bazė

- Vilkaviškio SVB užėmė **2771** m² bendrą plotą, iš jų – **2588** m² naudingo ploto.
- VB užėmė **850** m² bendro ploto, iš jų – **752** m² naudingo.
- Miesto filialai buvo įsikūrę **233** m² bendro, iš jų – **233** m² naudingo ploto patalpose.
- Kaimo filialai - **1688** m² bendro, iš jų – **1603** m² naudingo ploto patalpose.

Kasmet vis daugiau bibliotekų pradeda teikti elektronines paslaugas, internetinis ryšys pasiekiamas vis didesniam rajono gyventojų skaičiui. Internetu naudojasi vartotojai **23**-ose rajono bibliotekose, dar penkiose vyksta internetinio ryšio pajungimo paruošiamieji darbai.

Bibliotekos dalyvauja projektinėje veikloje. Iš projektų „Bibliotekos pažangai“, VIPT lėšų, kitų šaltinių bibliotekose sukurtos 165 kompiuterizuotos darbo vietos.

Daugumai bibliotekų, tarp jų ir viešajai, reikalingas kapitalinis remontas. Vilkaviškio VB – tai didelė problema, nes pastatas, kuriame randasi biblioteka, yra architektūros paminklas, pastatytas XIX amžiuje (buvusi Vilkaviškio „Žiburio“ gimnazija).

2011 metais buvo vykdomi bibliotekų atnaujinimo, tvarkymo, remonto darbai. Įrengiant viešosios prieigos taškus Opšrūtų, Serdokų, Sūdavos, Piliakalnių, Pilviškių, Vokiškėlių filialuose kompiuterių saugumui užtikrinti įrengta apsauga.

Viešojoje bibliotekoje ir filialuose dalis baldų pakeista naujais: pastatyta 19 naujų kompiuterinių stalų, 5 spintelės, 19 biuro kėdžių.

2011 metais modernizuota Ramoniškių filialo katilinė, pastatytas naujas šildymo katilas. Atliktas Kybartų filialo patalpų (Basanavičiaus g.36-10, Kybartai) prekybos paskirties patalpų keitimo į bibliotekos patalpas ir kapitalinio remonto, projektavimo darbai. Naujos patalpos panaudos pagrindais perduotos Lakštučių filialui.

Šie darbai atliekami iš projektinių lėšų, prie problemų sprendimo prisideda Vilkaviškio rajono savivaldybė, seniūnijos.

Lentynų apskaita. Vilkaviškio SVB viso fondo lentynų metrų skaičius – **6032 m.**

- Atviro fondo lentynų metrų skaičius- 5882 m. Iš jų:
- Vilkaviškio VB fondo lentynų metrų skaičius – 909;
- Vilkaviškio VB atviro fondo lentynų metrų skaičius- 759;
- Vilkaviškio SVB miesto filialų fondo lentynų metrų skaičius – 1046;
- Vilkaviškio SVB miesto filialų atviro fondo lentynų metrų skaičius- 1046;
- Vilkaviškio SVB kaimo filialų viso ir atviro fondo lentynų metrų skaičius – 4077.

Techninis aprūpinimas. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius. Vilkaviškio viešosios bibliotekos sistemoje iš viso yra 165 kompiuteriai, iš jų:

- 122 - vartotojams, iš jų - 99 prijungti prie interneto;
- 43-darbuotojams, iš jų- 39 prijungti prie interneto.

Viešojoje bibliotekoje naudojamosi 39 kompiuteriais, iš jų:

- **17** skirti vartotojams, **16** - prijungti prie interneto, iš jų:
- **22** darbuotojams, iš jų - **22** prijungti prie interneto.

47

- Miestų filialuose – **17** kompiuterių, iš jų:
- **14** vartotojams ir **3** darbuotojams, visi prijungti prie interneto.
- Kaimo filialuose – **109** kompiuteriai, iš jų:
- **91**- vartotojams, **69**-prijungti prie interneto;
- **18** -darbuotojams, - **14** prijungti prie interneto.
- Vilkaviškio SVB lankytojai naudojami **35** fotokopijavimo aparatais, iš jų:
- VB naudojamosi **4** fotokopijavimo aparatais, tiesiogiai prieinamų vartotojams bei faksu;
- miesto filialuose fotokopijavimo aparatų- **4** ;
- kaimo filialuose- **27**.

Transportas. Vilkaviškio SVB naudojasi mikroautobusu (keleiviniu) VW CARAVELLE. Vilkaviškio rajono savivaldybės panaudos pagrindais bibliotekai perduotas garažas.

Lėšos ir išlaidos

Lėšos. 2011 metais Vilkaviškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka turėjo **1584,9 tūkst. Lt** lėšų (285,2 tūkst. Lt daugiau, negu 2010 metais). Lėšos iš biudžeto (steigėjo ir valstybės)- **1180,7 tūkst. litų** (74,5 proc. visų lėšų, 2011m. iš biudžeto gauta 59,4 tūkst.Lt mažiau negu 2010 m.), iš jų:

- fizinių ir juridinių asmenų parama– **7,6 tūkst. litų** (0,5 proc.);
- programų, projektų lėšos– **388,8 tūkst. litų** (24,5 proc.);
- pajamos už mokamas paslaugas–**7,8 tūkst. Lt**(0,5 proc.).

Išlaidos. Iš viso VB sistemos išlaidos sudarė **1584,9 tūkst. Lt**. Iš jų:

- darbo užmokesčiui teko **768,7 tūkst. Lt.**

Dokumentams įsigyti teko **85,0 tūkst. Lt** (iš visų šaltinių), iš jų :

- knygoms – **74,0 tūkst.Lt,**
- Kultūros ministerijos knygoms skirtos lėšos – **46,2 tūkst. Lt.;**
- periodinių leidinių prenumeratai išleista **11,0 tūkst.Lt. ;**

Kitos išlaidos sudarė **363,8 tūkst. Lt, iš jų:**

- įmokos soc. draudimui – **234,8 tūkst. Lt.,**

Automatizacijai: kompiuterinei, programinei įrangai; jos palaikymui ir kt.- **367,4 tūkst. Lt.**

NAUDOTA LITERATŪRA

- Blažaitienė M., Staneikienė I. Parodos darbeliai iškalbingesni už žodžius/ Milda Blažaitienė, Irena Staneikienė. – Iliustr.// Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, rugs.24, p. 6.
- Gilienė, Vilija. Bibliotekoje mokomės patys, mokome kitus/ Vilija Gilienė. - Iliustr. // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, lapkr. 26, p. 5.
- Gilienė, Vilija. Viešoji biblioteka mokys internete elgtis atsargiai / Vilija Gilienė ; Eglės Mičiulienės nuotr. - Iliustr. // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, vas. 3, p. 6.
- Gilienė, Vilija. Rinkime Salomėjos Nėries premijos laureatą / Vilija Gilienė // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, bal. 23, p. 6.
- Grygelaitis, Andrius. Savanorystė - gyvenimo būdas / Andrius Grygelaitis ; Andriaus Grygelaičio nuotr. - Iliustr. // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, geg. 24, p. 5.
- Pumerytė-Vosylienė, Gitana. Kviečiame į parodą "Savanorystės veidai" / Gitana Pumerytė-Vosylienė - Rubrika: Viešojoje bibliotekoje // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, rugpj. 20, p. 5.
- Pumerytė-Vosylienė, Gitana. Vyks susitikimas svarbiai datai pažymėti / Gitana Pumerytė-Vosylienė - Rubrika: Viešojoje bibliotekoje // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, rugpj. 20, p. 5.
- Pumerytė-Vosylienė, Gitana. Vėl rengiami kompiuterinio raštingumo mokymai / Gitana Pumerytė-Vosylienė // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, rugpj. 30, p. 6.
- Radžvilienė, Alvina. Renkame geriausią vaikų Metų knygą / Alvina Radžvilienė. - Iliustr. // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, vas. 10, p. 6.
- Radžvilienė, Alvina. Metų knygą rinksime iš 11 kūrinių/ Alvina Radžvilienė. // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, spalio 25, p. 4.
- Radžvilienė, Alvina. Su knyga atrask pasaulį / Alvina Radžvilienė // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, bal. 5, p. 6.
- Radžvilienė, Alvina. Tapė su menininke Sigute Ach / Alvina Radžvilienė. - Iliustr. - Rubrika: Langas // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, bal. 21, p. 4.
- Radžvilienė, Alvina. Vaikiškos knygos šventė „Su knyga atrask pasaulį“// Tarp knygų. – 2011, Nr. 7-8.
- Radžvilienė, Alvina. Viešėjo žinomas gamtininkas / Alvina Radžvilienė. // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, birž. 21, p. 4.
- Staneikienė, Irena. Kviečia bibliotekų savaitės renginiai / Irena Staneikienė // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, bal. 23, p. 7.
- Su meile A.Vaičiulaičiui. – Iliustr. // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, birž. 28, p. 5.
- Šapokienė, Irena. Literatūros valandėlė "Geriausia 2010 metų paauglių knyga" / Irena Šapokienė. - Iliustr. - Rubrika: Langas // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, saus. 13, p. 4.
- Španje, Evelina. Internetas tapo pagalbininku / Evelina Španje ; Romo Čėplos nuotr. - Iliustr. // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, kovo 24, p. 5.
- Švedaitienė, Virginija. Nuvilnijo Nacionalinės bibliotekų savaitės renginių banga/ Virginija Švedaitienė. - Iliustr. // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, geg. 26, p. 6.
- Tartėnienė, Linutė. Biblioteka kviečia surasti giminaičius ir draugus internete / Linutė

- Tartėnienė // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, saus. 11, p. 3.
- Tartėnienė, Linutė. Rankdarbiuose - negalios paliestų žmonių pasaulis / Linutė Tartėnienė. - Iliustr. - Rubrika: Skaitytojų laišakai // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, rugpj. 2, p. 4. 30
 - Vabalienė, Laima. Ambasadorius pristatė čekų knygų vaikams parodą / Laima Vabalienė ; Romo Čėplos nuotr. - Iliustr. // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, kovo 3, p. 1.
 - Vabalienė, Laima. Širdis neuždaryta meilei / Laima Vabalienė ; autorės nuotr. - Iliustr. - Rubrika: Kūrybos barai // Santaka. - ISSN 1648-1895. - 2011, liep. 9, p. 5.
 - Vilkaviškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2011 m. ataskaita.